

Vol. XVI
No 4

5th July, 1958
(Saturday)

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	PAGES
Business of the House	... 226—228
Consideration of amendments made to Rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates (Abolition and Conversion) into Ryotwari Act 48—Concluded.	... 228—232
The Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 Passed	232—239
The Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 Passed	239—249
The Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 Passed	249—258
The Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 Passed	258—262

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II—Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

Sixtyfifth Day of the Sixth Session of
the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 5th July 1958.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I)

Business of the house

Mr. Speaker: As Speaker I had to give a ruling with regard to my jurisdiction over this House, buildings, compound etc., in respect of the persons over whom I had jurisdiction. But unfortunately the “U. P. I” or “The Daily News” has treated it very crudely. “A Master of all he surveyed” అని వ్రాశారు. This is rather ridiculous. It is not a serious heading, but it is a serious matter. The jurisdiction of the Speaker had to be defined by me, and I defined it. So it is wrong to say ‘Master of all he surveyed’. Therefore I want them to be more careful — “U. P. I.” or “The Daily” News.

(Pause)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ Rules కు ఏమైనా amendments వచ్చినవా ?

రెవిన్యూమంత్రి (శ్రీ కె. వెంకటరావు):- ఏమీ రాలేదండీ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రాకపోతే పోనివ్వండి. 74 వ రూలు క్రింద రామకృష్ణ రాజుగారు మంత్రిలను అడిగారు అనుకుంటాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు:- ఆయన నన్ను 74 వ రూలు క్రింద ఏమీ అడగలేదు. ఏదో Short notice question ఒకటి ఇచ్చారు. అవి answer చేస్తాను అని అన్నాను. దానిని ఆఖరు రోజున answer చేస్తానని చెబితే, అట్లాకాదు. ఇంకా ముందుగానే కావాలని అంటున్నారు బహుళ వారు వారి గ్రామమునకు వెళ్లా లని కాబోలు తొందరగా answer చేయమని అంటున్నారు

మిస్టర్ స్పీకర్ - అలాగైతే సరే.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు (వడమలపేట):- ఆ ప్రశ్న వేసింది వెంకట రావుగారిని కాదు, Chief Minister గారిని.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి):- అది ఇప్పుడే నాకు చేరింది. దానిని ఇంకా చూడనేలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మనము 8 వ తేదీవరకే ఉంటాము. ఆ రోజున ఆ ప్రశ్న వేయండి చెబుతారు. 74 వ రూలుక్రింద రెండో మూడో నోటీసులు వచ్చినట్లుగా నాకు జ్ఞాపకము. ఎనిమిదవ తేదీన యీ సభ ముగిసేటట్లుగా కనబడుతున్నది.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి - రామకృష్ణరాజుగారి ప్రశ్నకు జవాబు ఇవ్వటానికి నాకేమి యిబ్బందికాదు. దానిని రేపే యివ్వగలను. అయినా ఆ subject ఏమిటోకూడ నాకు తెలియదు.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు:- మా జిల్లాలో ఒక గ్రామము అంతా కాలి పోయింది. దానిని గురించి ప్రభుత్వంవారు ఏమి చేయదలచారు అని అడిగాను.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి:- ఆ గ్రామము యావత్తు కాలిపోయినమాట నిజమే. ఆ విషయములో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటున్నది. నిన్న సాయంకాలమే పండిట్ నైహూగారి వద్దనుంచి అయిదు వేల రూపాయలకు చెక్కు- Relief fund నుంచి ఇవ్వమని వచ్చింది. అంతవరకు సహాయము చేయాలని అనుకుంటున్నాము. అంత కంటే నేను చెప్పగలిగింది ఏమీలేదు. ఆ అయిదువేల రూపాయలు కూడ జిల్లా కలెక్టరుద్వారా ఖర్చుచేయటానికి ఉత్తరువులు పంపిస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకరు:- అంతా ఆ గ్రామానికేనా ?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి:- అంతా ఆ గ్రామానికేననుకుంటాను. అనంతశయనం అయ్యిగారికి వ్రాశారట. బహుళః వీరు వారికి వ్రాసిఉంటారు. అయిదు వేల మాత్రం వచ్చింది. దానితో వారు తృప్తిపడుతారని అనుకుంటాను.

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు - ఇంకా ఎక్కువగా ఇస్తే సంతోషిస్తాము. పోనీయండి. అంతవరకై నా మాకు తృప్తియే. అయినను సంజీవరెడ్డిగారు దాని విషయములో త్వరలో కలెక్టరుకు ఉత్తరువులు పంపిస్తే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి:- బహుశః రామకృష్ణరాజుగారు వారి గ్రామము చేరేలోపలనే ఆ ఆర్డరు తప్పకుండా చేరేటట్లుగా చేస్తాను.

Consideration of Amendments made to Rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates Abolition and Conversion into Ryotwari Act 1948.

Mr. Speaker :- Now the Revenue Minister will proceed.

శ్రీ కె. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, ఈ దరిమిలా యీనాములను గురించి మీముందు ఈ రూలును amend చేయటానికి పెట్టడమైంది. దీని విషయములో ఆ రోజుననే నేను మీతో మనవిచేశాను. కర్పూరు కేసులో Supreme Court Judgment వచ్చింది. దాన్నిబట్టి ముందు ఈ రూలును మార్చవలసిన అవశ్యకత ఏర్పడినందున, యీ రూలును ఇప్పుడు amend చేయడము గురించి నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి amendments ఏమీరాలేదు. అందువల్ల దీనిని ఇప్పుడే pass చేస్తే బాగాఉంటుంది.

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు:- అధ్యక్షా, దీనిని గురించి నేను amendment ఇవ్వాలని అనుకున్నాను గాని, amendment ఇస్తే ఏమీ ప్రయోజనము ఉండదు. Amendment ఇస్తే, అది నెగ్గే అవకాశములేదు గనుక ఇవ్వలేదు. ఒక వేళ ఇచ్చినను అది చివరికి నేను withdraw చేసుకోవడమో, లేకపోతే Press చేసేటటుతే, దానిని ఓటుకుపెట్టితే ఓడిపోవడమో తప్ప మరేమి ఉండదు. అంతవరకు పోయే బదులు యీ రూలులో ఉన్న లోపాలను గురించి ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేస్తే, దీనినిగురించి ప్రభుత్వమువారే బాగా ఆలోచించి సరియైన amendment తీసుకునిరావడమో, లేకపోతే వేరే రూలు తీసుకుని రావడమో జరిగితే మంచిది, అందువల్ల ప్రభుత్వమువారే ఈ విషయమును గురించి బాగా ఆలోచించి తగు చర్య తీసుకుంటే మంచిది. దీనివిషయములో నేను కొన్ని విషయములు మనవి చేయదలచుకున్నాను.

“Provided that the compensation payable in respect of a darimila inam shall be determined with refernece to the ryotwari income of the darmila inam as included in the ryotwari demand of the estate, in calculating the basic annual sum of the estate, as a whole, less the jodi or kattubadi or other amount, if any, of a like nature, payable by the holder of that darmila inam to the principal landholder, and that the compensation deposited for the estate as a whole, shall be apportioned by the tribunal among the darmila inamdars and the principal landholders in the ratio in which the net income of each darmila inamdar and the net income of the principal landholder stand.” అని ఉన్నది.

ఇందులో ఒక పెద్ద లోపము ఉన్నది దరిమిలా యీనాందార్లకు చాల పెద్ద అన్యాయము జరుగుతున్నది. ఇందులో ఉన్న అభిప్రాయము ఏమిటంటే, ఒక Estate village ఉన్నది అనుకోండి. ఆ గ్రామములో Survey and Settlement జరగక ముందు, Rent Reduction settle చేయకముందు రెండు వేల రూపాయలు ఆదాయము వస్తూండేది అనుకుందాము. ఇది ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. ఈ రెండు వేల రూపాయలలో 200 రూపాయలు దరిమిలా ఇనాందారుకు ఆదాయము రూపములో వస్తూఉంటుంది. ఆ ఇనాందారు యీ రెండు వందలలో నుంచి 40 రూపాయల వరకు Principle Land Holder కు Jodi క్రింద చెల్లించుతూవచ్చాడు. కాబట్టి ఆ రెండు వందల రూపాయలు ఆదాయము దరిమిలా యీనాందారుకు వస్తే, అందులోనుంచి 40 రూపాయలు Jodi క్రింద చెల్లిస్తే, యిక అతనికి మిగిలేది 160 రూపాయలే. అది మాత్రము వుచ్చుకుంటూ వచ్చే వాడు. - కాని ఈ చట్టమువల్ల వచ్చిన యిబ్బంది ఏమిటంటే, రెండువేల రూపాయలు Settle చేసినప్పుడు ఒక వెయ్యి రూపాయలే అవుతుంది. అనేక సందర్భాలలో ఇంకా తగ్గిపోవచ్చు కూడ. దానివల్ల నగము అయిందని అనుకుందాము. రెండువేల అనేది వెయ్యి రూపాయలు అయితే రెండు వందల రూపాయలకు నూరు రూపాయలే అవుతుంది అయిన Basic annual sum అనేది మరల లెక్కవేస్తారు అందులోనుంచి కీ తీసివేస్తారు. అంటే Agriculture వగైరాలకు తీసివేస్తారు. ఇవి అన్ని తీసివేసిన తరువాత జరిగేది ఏమిటంటే, నాకు తెలిసినంతమటుకు చిట్ట చివరకుచూస్తే Settlement ద్వారా వెయ్యి రూపాయలు అయితే, Basic

Annual Sum $\frac{1}{2}$ మాత్రమే. అనగా 250 రూపాయలు అవుతుందన్నమాట కాబట్టి Basic Annual Sum 250 రూపాయలు అయితే, దానిమీద compen-
 sation యిస్తారు ఈ 250 రూపాయలు Basic Annual Sum అయితే, 200 రూపాయలు వస్తున్నటువంటి ఇనాందారుకు 25 రూపాయలే అవుతుంది ఇది, అది చేరి మొత్తము 225 రూపాయలు Principal Land Holder కు వస్తుంది. ఇప్పుడు ఈ 25 రూపాయలు Basic Annual Sum అయినప్పుడు, అతను ఎట్లా యివ్వగలడు ?

“Less the Jodi” అని చెప్పినప్పుడు 25 రూపాయలు జేసిక్ యాన్యుయల్ సమ్ వస్తూ ఉంటే ఆయన యివ్వవలసిన జోడి 40 రూపాయలు, ఆ 40 రూపాయలు అట్లనే యివ్వాలి. కాబట్టి 25 రూపాయల ఇన్ కమ్ లో 40 రూపాయలు యిచ్చేస్తే యింకేమి మిగులుతుందో గవర్నమెంటు వారే విచారించాలి. ఒక వేళ 40 కాదు 10 అనుకోండి, 15 అనుకోండి, 25 అనుకోండి. ఏదైనా సరే అతనికి వచ్చే వరుంటిడి తగ్గిపోతోందేగాని ఆయనకు యివ్వవలసిన జోడి మాత్రం అట్లనే ఉన్నది. నా ఆనుభవంలో నాకు చాలా మంది దరిమిలా ఈ నాందారులు తెలుసు. చాలా మందికి ఏమీ రాదు. నున్నకు నున్న, హాల్లికి హాల్లి. దరిమిలా ఈనాందారులు దణ్ణంపెట్టి పోవలసిందే. దరిమిలా ఈనాందారునూ, ప్రిన్సిపల్ లాండ్ హోల్డర్ నూ ఏ విధంగా పంచుకోవలసింది Act లో లేదు. మంత్రి గారు ఆ విషయం గమనించవలసి ఉన్నది. రెండవది, దరిమిలా ఈనాందారు తాను యిచ్చే జోడి తగ్గవలెను అనేటటువంటి సెక్షన్ కూడా Act లో లేదు. ఎస్టేట్ మొత్తానికి ఒకే విధంగా compensation ను తీర్మానం చేయవలసింది అని సెక్షన్ 25 క్రింద ఉన్నది గాని దరిమిలా ఈనాందారు యిచ్చేటటువంటి జోడి తగ్గించమని గాని, లేక దరిమిలా ఈనాందారున్నా ప్రిన్సిపల్ లాండ్ హోల్డర్ నూ ఫలానా రూల్సు ప్రకారం పంచుకోవాలని గాని సెక్షన్ లో లేదు. అయితే ఆ ప్రకారం రూల్సు చేయవచ్చు. సాధ్యమయితే రూల్సులో దరిమిలా ఈనాందారు ఇన్ కం తగ్గకుండా ఉండే ప్రకారంగా గాని లేక ఆయన యివ్వవలసిన జోడి కూడా ఆ ప్రకారం తగ్గవలసిందని గాని రూల్సులో ఒక ప్రావిజన్ చేసి ఈనాందారులకు లాభదాయకంగా ఉండేటట్లుగా గవర్నమెంటువారు చేయవలెనని కోరుతున్నాను. జేసిక్ యాన్యుయల్ సమ్ అట్లాగే ఉంచవచ్చు. ఎస్టేట్ మొత్తానికి కాంపెన్ సేషన్ యివ్వవచ్చు. కాని దరిమిలా ఈనాందారున్నా, ప్రాప్రయిటరున్నా పంచుకొనే టప్పుడు మాత్రం గవర్నమెంటువారు రూల్సు క్రింద ఏదైన ఒక రూలు చేసి వారికి కొంచెము న్యాయం కలిగేటట్లు చేస్తే బాగా ఉంటుంది. అనేకమంది ఈనాందార్లు ఉన్నారు. చాలా బీదవారు, ఎడో వంద, రెండు వందలు

తీసుకుని కాలం గడుపుకుంటూ ఉండేవారు. వారందరికీ ఈ రూల్సు ప్రకారం ప విధమైన న్యాయము జరుగదు

మంత్రిగారు ఇంకొకటి చెప్పవచ్చు కర్పూర్ విషయంలో సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంటు ఉన్నది కాబట్టి దానిని మినహాయించి మేము పోవడానికి వీలు లేదు అని చెప్పవచ్చు. ఎప్టేట్ మొత్తానికి చేసేటటువంటి కాంపెన్ సేషన్ లో దరిమిలా ఈనాము భూములు కూడా చేరవలసి ఉన్నది, అని కరిఫూర్ జడ్జిమెంటులో ఉన్నది. దానికేమీ ఆశ్చర్యం లేదు. దరిమిలా ఈనాందారున్నూ పార్టీ ప్రయిటరున్నూ పంచు కొనేటప్పుడు దానిలో తనకు కావలసిన భాగం తీసుకోవలసి ఉన్నది అని మాత్రం ఉన్నది గాని, ఫలాన రూల్సు ప్రకారం తీసుకోవాలని లేదు. కరిఫూరు జడ్జిమెంట్ ను కూడా ఇప్పుడున్న Act ప్రకారం చేశారు Act ను సవరించుకొని రూల్సు సవరించుకొని చేసుకుంటే కరిఫూర్ జడ్జిమెంటు అడ్డం రాదు. ఈ విషయాలన్నీ మంత్రిగారు దీర్ఘంగా ఆలోచించాలి. ఒకరు, యిద్దరు కాదు గామీనానికి నలుగురు అయిదుగురు చొప్పున స్టేట్ మొత్తానికి అనేకమంది దరిమిలా ఈనాందారులున్నారు. అంతా ఏదో పది, ఇరవై, వంద, యాభై వచ్చేటటువంటి వారే. వారందరూ ఒక్క దమ్మిడీ కూడా గిట్టకుండా చాలా బాధ పడిపోతారు. కాబట్టి మంత్రిగారు నాయొక్క సూచనను అనుసరించి వేరే బిల్లు తెచ్చినా సరే లేక ఇది పాస్ అయినాకూడా త్వరలోనే దానికి సరైనటువంటి అమెండ్ మెంటు తెప్పించి వారికి అనుకూలం చేస్తే బాగుంటుందని నేను వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : దరిమిలా ఈనాందారుల హక్కును గురించి 1921 వ సంవత్సరంలోనే ప్రీవికెన్సిల్ జడ్జిమెంటు చెప్పారు. 1802 వ సంవత్సరంలో ఎప్టేట్స్ లో ఈ ప్రావర్తి చేరి ఉన్నది కనుక దీనికి వేరే ప్రత్యేక మైనటువంటి స్టేట్స్ ఏమీ లేదని, దరిమిలా ఈనాందారు అనేది incongruous అని ఒక నిర్ణయం జరిగింది. అందువల్లనే మొట్టమొదట కరిఫూర్ కేసులో మద్రాసు హైకోర్టు చెప్పినటువంటి జడ్జిమెంటు వేలీడ్ (valid) కాదని సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు చెప్పడానికి కారణం అయినది. ఈ పంపకం విషయంలో దరిమిలా ఈనాందారుకు అన్యాయం జరుగుతోందని, అటువంటి వాళ్లు చాలామంది ఉన్నారని రామకృష్ణ రాజుగారు చెబుతున్నారు. వారికి స్పెషల్ ప్రీవిలేజ్ క్రియేట్ చేస్తే మెయిన్ ఎస్టేటుదారి కేమీ ఉండదు. రెండవ విషయం కూడా మనం ఆలోచించాలి. వారికి మనం ఇచ్చేటటువంటి కాంపెన్ సేషన్ చాలా పొచ్చులేదనే వాదన ఒక ప్రక్కన ఉన్నది. జేసిక్ యాన్యుయల్ సమ్ రెడ్యూస్డ్ రెంట్ లో

నుంచి క్రి వంతు వాటా యివ్వాలి. క్రి కి మించినటువంటి ప్రపోజ్చన్తో కనుక దరిమిలా ఈనాందారులకు యివ్వడం మొదలు పెట్టినట్లయితే క్రి వంతు వారికే పోతుంది. అందుచేత యిద్దరి మధ్యన డిస్క్రిమినేట్ చేయడం కష్టం. వచ్చినటువంటి మొత్తం ఒకే సిద్ధాంతం మీద పంచుకోవలసినటువంటి పర్పాటు కలిగింది కనుక యింకో రకంగా దీనిని మార్పు చేసినట్లయితే ఇప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి వ్యవహారంలో యింకా కొంచెం అన్యాయం ఒకరి కోసం చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కనుక ఈ రకంగా నిర్ణయం జరిగిందని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : Copy of the amendments made to the rules framed under Section 44 (2) (b) of the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act 1948 (Madras Act XXVI of 1948), and also the new rules framed under Section 44 (2) (a) of the Act, were laid on the Table of the House. No question of voting arises. According to the rules, a copy of every rule made under sub-section (2) of the Section shall, as soon as may be, after it has been made, be laid on the Table of the House. So, I need not put this to the vote of the House. If the Minister or Members of the House want to say anything, of course, they may speak.

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు : జోడి తగ్గించే విషయం Act లో లేదు. రూలులో పెట్టారు. దానినైనా గవర్నమెంటు వారు consider చేయాలి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అదిచేస్తే అనలు ఎన్ట్రేటుదారుకు ఏమీ ఉండదు. He will become an insolvent instead of this gentleman.

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు : Exaggerate చేస్తున్నారండి. దరిమిలా ఈనాందారుకు వచ్చేదే స్వల్పం. వారికి యిచ్చేదే చాలా కొంచెం. దానిని గమనించాలని మంత్రీగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఒక పది రూపాయలు తగ్గించేస్తే ప్రిన్సిపల్ ల్యాండ్ హోల్డర్ కు ఏమీ తగ్గిపోతుంది? వందో, రెండు వందలలో పోతుంది గాని విశేషం పోదు.

Mr. Speaker : We now pass on to the next item.

**The Madras Revenue Summonses
(Andhra Pradesh Extension and Amendment)
Bill, 1958.**

Sri K. Venkata Rao : Sir, I beg to move that the Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a first time.

Mr. Speaker : Motion moved.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఈ బిల్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమును తెలంగాణాను రెండింటిని సమన్వయం చేయడంకోసం ఉద్దేశించబడింది. ఈ సందర్భంలో సరైనటువంటి మార్పు ఒక్కటే దీనిలో చేయడం తటస్థించింది. ఇప్పుడు రెవెన్యూ ఆఫీసర్స్ కు ప్రొడక్షన్ ఆఫ్ డాక్యుమెంట్స్ కే సమన్ చేసేటటువంటి హక్కు ఉన్నది. ఈ Summonses Act 1869 వ సంవత్సరంలో మద్రాసులో పాస్ అయినది, Hyderabad Land Revenue Act లో సెక్షన్ 146 మొదలుకొని 148 వరకు ఇదే విషయాన్ని గురించి చేస్తున్నాయి అందుచేత దీనిని ప్రత్యేక చట్టం క్రింది తీసుకురావలసిన అవశ్యకత ఉన్నది Hyderabad Land Revenue Act లో 148 మొదలు 148 వరకు ఉన్నటువంటి సెక్షన్స్ తీసేసి, ఈ రెండింటిని కలిపి ఈ శాసనం చేయడం జరుగుతోంది. దీనివలన క్రొత్తగా కలిగినటువంటి హక్కు ఏమిటంటే, 'Power is taken to summon articles' అనేది ఇంతవరకు మనిషిని డాక్యుమెంట్స్ ను మాత్రమే సమన్వయం చేయడం జరుగుతోంది. ఒక పోరంబోకు ల్యాండులో ఒక తాడిచెట్టు కొట్టేశాడు అనుకోండి మనిషిని పిలువవచ్చు. ఆయనకు హక్కు ఉన్న డాక్యుమెంటును చూపించవచ్చు. కాని కట్ చేసిన wood ను తీసుకురావడానికి తగిన అధికారం లేకుండా ఉన్నదని గ్రహించబడింది. అందువల్ల ఆ article నుకూడా సమన్ చేసేటటువంటి హక్కును దీనిక్రింద మనం తీసుకుంటున్నాం. ఇదివరకు మద్రాసు ప్రభుత్వ జిల్లాలోనే summon issue చేయడానికి అధికారం ఉంది. జిల్లాబైట కనుక మనిషి ఉండేటట్లయితే లేక ఒక జిల్లాలో కాపురం ఉండి యింకో జిల్లాలో అస్థి ఉన్నట్లయితే వారికి summon issue చేసేటటువంటి అధికారంలేదు. Hyderabad Act లో అటువంటి అధికారం ఉన్నది. ఏమీ restriction లేదు, దానిని యిప్పుడు దీనిలోకి తీసుకుంటున్నాం. ఎంతవరకు summons యివ్వాలి అనేటటువంటి విషయాన్ని గురించి కూడా కొంత ఉన్నది Civil Procedure Code లో, యింటికి తీసుకువెళ్లి గోడమీద అంటించి నట్లయితే అది summon అవుతుంది, దానిని గురించి కూడా దీనిలో పూర్తిగా హక్కు తీసుకున్నాం క్రొత్త Sections 6,7 ప్రకారం Civil Procedure

Code లో ఉన్నటువంటి అధికారాలు summon చేసే officer కు extend చేసే
టటువంటి వ్యవహారం ఉన్నది. అది యిదివరకు Hyderabad Act లో ఉన్నది.
తరువాత rule making power ను పురస్కరించుకొని summonస్ పరకంగా
ఉండాలి? అని ఇవి serve చేయడానికి ఏమి పుచ్చుకోవాలి? scale of
allowances to persons summoned ఏమి? పాస్టేలు పరకంగా deposit
చేయాలి? మొదలైన విషయాలగురించి rules చేసేటటువంటి హక్కు కూడా
దీనిలో తీసుకోబడింది. ఇది ఈ శాసనం యొక్క స్వరూపం. దీనిని పాటించి
ఆమోదించవలసిందని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి (కనిగిరి) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన
సవరణ బిల్లులో కొన్ని కొత్త విషయాలు చేర్చబడినాయి. ఇదివరకు ఉన్నటువంటి
చట్టంలో కొన్ని లోపాలున్నాయి. ఈ సందర్భంలో వాటిని మంత్రిగారి దృష్టికి
తీసుకురావాలను కొంటున్నాను. దీనికి సంబంధించి, మేము కొన్ని సవరణలు
కూడా ప్రతిపాదించాము. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా articles ను కూడా రెవెన్యూ
ఆఫీసర్లు తెప్పించుకోవచ్చుననేది ఒకటి. తన జిల్లాలోనే కాకుండా, ఇతర
ప్రాంతాలలో కూడా, నోటీసులు serve చేయవచ్చుననేది రెండవ విషయం.
మూడవది, Civil Procedure Code క్రింద ఉండే అధికారాలు కూడా వీరికి
ఉండాలనేది. ఇప్పుడు ఆంధ్ర, హైదరాబాదు చట్టాలను సమన్వయం చేసేటప్పుడు
ప్రభుత్వాధికారాలు ఇంకా ఎక్కువ అయినాయి. ఇంకా కొన్ని కొత్త అధికారాలను
incorporate చేస్తున్నారేమో అన్న సందేహంకూడా కలుగుతోంది. ఒక ఆఫీసరు
తన జిల్లాలో ఉండేవారికే notice serve చేయడమనేది కొంచెం కష్టమైనవిషయం.
ఒక ఆఫీసరు తన Jurisdiction లో ఉండే వారికి మాత్రం notice serve చేయ
వచ్చును. ఇతర జిల్లాలలో ఏ ప్రాంతంలో ఎక్కడఉన్నా వారిపై notices
serve చేయాలంటే తనపై ఉద్యోగస్థుల ద్వారా పంపించాలే గాని, ఎక్కడఉన్నా
ఈ ఆఫీసరు ఇక్కడనుంచి నోటీసు పంపడం ఏమంత ఉచితంగాలేదని నా అభి
ప్రాయం. తహసీల్దారుగాని, సబ్-కలెక్టరుగాని, కలెక్టరుగాని notice ను issue
చేసేటప్పుడు — ఎవరికై వారు హోదా, rank రీత్యా పిలవకూడదనుకున్నప్పుడు
కాని, పిలవవద్దు అని వారు తెలుపుకొన్నప్పుడు, గాని వారిని సమయం చేయకుండానే
వారిదగ్గరకు తన ఉద్యోగస్థులను పంపించి విచారణ చేయవచ్చునని ఈ బిల్లులో
ఉన్నది. ఇది ఏమాత్రం కూడా సమంజసముగా లేదనుకొంటున్నాను. Rank
అన్నప్పుడు — Notice అందరకూ ఇవ్వవలసినదే. జబ్బువల్లగాని, మరే ఇతర
ప్రత్యేక కారణాల వల్లగాని రాలేనప్పుడు ఆ రకంగా తెలుపుకోవచ్చు. దానిని
విచారణ ఆఫీసరు ఆమోదించి — వారు రాకుండాగానే, తన విచారణ కార్యక్రమ

అను పంపించే ఏర్పాటు చేయవచ్చు. Rank అనేదానిని మంత్రిగారు వివరించ లేదనుకోండి. కొన్ని ప్రత్యేకమైన కేసులలో, హోదా రీత్యా Petition పెట్టు కోవడం వలన పిలవనవసరం లేదని, తన ఉద్యోగస్థలను పంపించాలనీ ఉన్నది. అది కూడా సమంజసంగా లేదు. Rank వల్ల కాకపోయినా — బీదవాడై నాసరే కొన్ని ప్రత్యేక కారణాలు ఉండి, రాలేనని తెలిపితే, అది న్యాయమేనని Officer అనుకొన్నప్పుడు అలాంటి అవకాశం ఇవ్వవచ్చు. ఆ విధమైన సవరణ చేయాలని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను.

ఇక నోటీసు అందించే విషయంలో నోటీసు తీసుకు వెళ్లి ఆ ఆసామికిగాని, అతడులేనప్పుడు ఆ కుటుంబంలోని పెద్దకు గాని ఇవ్వాలనీ, ఆయన కూడా లేనప్పుడు గ్రామాధికారులకు ఇవ్వవచ్చుననీ ఇందులో పొందుపరచబడినది ఇది చాలా ప్రమాదకరమైనదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. నోటీసు తీసుకు వెళ్లిన వారు ఆసామిని కనుక్కొని ఇవ్వడమో; లేక ఆఇంటిలోని పెద్ద వారికి ఇవ్వడమో చేయాలి. లేకపోతే దానిని avoid చేసేందుకు వీలులేకుండా ఏ Registered Post లోనో పంపించాలి ఇటువంటి మార్గాలను చూచుకోవాలి గాని గ్రామాధికారికి ఇచ్చి ఆసామికి ఇచ్చినట్లుగానే భావించడం మంచిదికాదు. దానివలన, ఆసామికి సకాలంలో నోటీసు అందకుండా చేయడానికి పూర్తి అవకాశాలు ఏర్పడతాయని మనవిచేస్తున్నాను. వైగా గ్రామాధికారుల చేతులలోనికి లేనిపోని అధికారాలు చేరడమేతప్ప మరొకటికాదు. నోటీసు ఆసామికి అందకుండా చేయడానికి ఉపయోగపడే యీ క్లాజును సవరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు చాలా అధికారాలు కలిగి యున్నది. అని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ప్రభుత్వంలోని అన్ని డిపార్టుమెంటులలోనూ, జిల్లా తాలూకాలలో కూడా, ఎక్కువ అధికారాలు కలిగిన ప్రధానమైన డిపార్టుమెంటుగా ఉన్నది. సమనుచేయడం విషయంలో ఇప్పుడు ఉండే అధికారాలు చాలక, కోర్టులకు ఉండే అన్ని హక్కులనూ తహశీల్దారులకూ, కలెక్టరులకూ దాఖలు చేయబూనటం ఏమాత్రం కూడా సమంజసంకాదు. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు అన్ని డిపార్టుమెంటులకు Mother Department గా ఉన్నది. దానికి నోటీసు యిచ్చే అధికారం సరిపోతుంది. కోర్టుకు ఉండే అధికారాలను అన్నిటినీ దీనికి కలిగించే బూనటంవల్ల ఎక్కువ అధికారాలు వచ్చేస్తాయని నాభయం. అందు వల్ల మంత్రిగారు ఈ విషయమై జాగ్రత్తగా ఆలోచించి, దానిని సవరించాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) : అధ్యక్షా ! శ్రీ ఎల్లమందా రెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం ఇదివరకే ఉన్నది. "Head of the village in

which he lives" అనేదానికంటే అన్యాయమైన section ను ఇప్పుడు పెట్టారు. ఇదివరకు ఉన్నదానికే యల్లమందారెడ్డిగారు oppose చేశారు. చేయకతప్పదు కూడా. అదీకాక, ఒక ఆసామీ ఇంటిలో ఉండకపోతే ఊళ్లో ఉన్నాడో, లేవో తెలియదు. ఎప్పుడు వెళ్లాడో, ఎక్కడకు వెళ్లాడో తెలియదు. అతను ఎక్కడ ఉన్నాడో తెలుసుకొనేదానికి బదులు అక్కడ కాగితం అంటిస్తే సరిపోతుంది అనేపరిస్థితికి తీసుకువచ్చారు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : Civil Procedure Code పమిటి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Civil Procedure Code నూ, Revenue Code నూ ఒకేమాదిరిగా నడిపినట్లయితే వ్యవహారంలో చాలా తేడాలు వస్తాయి. సివిల్ వ్యవహారాలలో అవతలివారూ, ఇవతలివారూ contest చేసుకోవడం, తగాదారావడం ఇదంతా ఉంటుంది. కాని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ఎప్పుడో, ఏదో అనుకున్నది అనేపేరుతో ఆ కాగితాన్ని పంపించినట్లయితే అతను ఇంట్లో ఉండకపోవడం తటస్థిస్తుంది. ఉదాహరణకు మా తాలూకాలో రైతులంతా పల్లెప్రాంతాలకు వెళ్లిపోతారు. మళ్లా రి నెలలు అయిన తరువాత వస్తారు. ఈ లోపున మునసబు కరణాలు వారికి అన్యాయం చేయదలచుకొంటే సరిగా ఆ సమయంలోనే కాగితాన్ని తీసుకువెళ్లి ఇంటిగోడకు అంటిస్తారు. 'Village Head' కు ఇవ్వాలన్నారు. Village Head అంటే గ్రామాధికారులు. సాధారణంగా వారి కుట్రలేనిదే ఇటువంటి వేమీ జరుగవు. సమయానికి రైతు ఉండడు. సంజాయిషీ చెప్పుకోడానికి సిద్ధంగాలేడు. అతను తిరిగి వచ్చేలోపున execution కూడా పూర్తిఅయిపోతుంది. ఏమైనా చెప్పుకోడానికి కూడా అవకాశం ఉండదు. అతికించాము అని చెప్పేవారెవరు? రెవిన్యూ ఆఫీసరు గ్రామంలోకి వస్తారు. Village Headman కు ఇచ్చాము; ఇంటిగోడకు అంటించాడనో, తలుపుకు తాళం వేసేచోట అతికించాడనో చెబుతారు. కాని, అసలు రైతుకు తెలిసేదెట్లా! అతనికి కాగితం ఇవ్వకుండానే It is being affixed అని వ్రాస్తారు. శ్రీ ఎల్లమందారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా పాతదానినే తీసేయవలసిన పరిస్థితిలో, దానిని తీసుకురావడంవల్ల చాలా కష్టమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. కాబట్టి ఇవి మినహాయించాలని కోరుతున్నాను. ఇక తక్కిన విషయాలు నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాదు-జనరల్) : అధ్యక్షా! ఇప్పుడు ఈ ఆక్టుకు ప్రభుత్వం అమెండుమెంటు తెస్తున్నారు. హైదరాబాదు ల్యాండు రెవిన్యూ ఆక్టులో సమస్య గురించి వివరాలు ఉన్నాయి. ఆ వివరాలను యిందులో

చేర్చకుండా రూల్సులో పెడతాము అంటున్నారు. ఆ రూల్సు అయిన, యిప్పుడు టేబిలు మీద పెట్టడానికి ఇందులో అవకాశం లేకుండా ఉంది. నేను ఒక అమెండు మెంటు ద్వారా అటువంటి రూల్సును 30 రోజులలోగా టేబిలుమీద పెట్టాలని...

(Interruption)

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఆదేశం యిచ్చినప్పుడు చెప్పవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : సమన్సు serve చేసినప్పుడు, ఆ సమన్సు, ఎవరికైతే serve చేయవలసి వస్తుందో, ఆయన ఇంట్లో లేకపోయినప్పుడు, ఆ ఇంట్లో ఉండే అబ్బాయికుగాని, వారుకూడ లేకపోతే తలుపుమీద అంటించడమో, లేక పోతే విలేజ్ హెడ్ మన్ కు యివ్వాలని యిందులో ఉంది. సాధారణంగా గ్రామాలలో తగాదాలు ఉంటాయి. ఏదో విధమైన అభిప్రాయభేదాలు గామీమాలలో ఉంటాయి అటువంటి పరిస్థితులలో trouble కలుగజేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో విలేజ్ హెడ్ మన్ ను ప్రవర్తించడం జరుగుతోంటుంది. ఒక్కొక్క సందర్భంలో ఆయన ఆ టేబిలోవల సమన్సు సర్వకాకుండ చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. అందుచేత సమన్సు సర్వచేసే అధికారం Village Officers కు యివ్వడం మంచిదికాదు. అందుచేత దానిని చట్టంనుండి తొలగిస్తే బాగుంటుంది. సమన్సు serve చేసిన తరువాత attend కాకపోతే, 'హాజరుకాలేనని' దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నట్లయితే attendance ను dispense చేయవచ్చునని ఉంది. ఇది discriminate చేయడం క్రిందకు వస్తుంది. అంటే ఒక జడ్జిగాని, రెవిన్యూ ఆఫీసరుగాని, ప్రిసైడింగు ఆఫీసరుగాని, ఆ సమయానికి దరఖాస్తు ఉన్నా లేక పోయిన వాళ్ల అలెండెన్సు అక్కర లేకుండా చేయవచ్చును. అందుచేత ఈ క్లాజును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

* శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు (రాజోలు - రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు original Act లో Village Munsiff సమన్సు serve చెయ్యడం అనేది ఉంది. ఆ Village Munsiff ఆ నియమిత కాలంలో సర్వ చేయకుండా ఉన్న సంఘటనలు అనేకం ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా రెండు మూడు రోజులు అయిపోయిన తరువాత సమన్సు యిచ్చినటువంటి సందర్భాలు ఉన్నాయి. అసలు Original Act లో ఉన్న దీనినే అమెండు చేయడానికి బదులు 'గోడకు అంటిస్తే చాలు' అని అమెండు చేయబోతున్నారు. ఇది ఏమీత్రం మంచిదికాదు. ఈ విధంగా అమెండు చేసినట్లయితే అసలు వారికి అందకుండానే పోతుంది. అందుచేత Village Munsiff serve చేయడం అనేది తీసివేసి స్వయంగా ఆకుటుంబ యజమానికి గాని, లేకపోతే

ఆ కుటుంబంలో ముఖ్యులకు గాని అందివ్వాలి. అలాచేయకపోతే ఏమర్నా కోసం చేస్తున్నారో అది నెరవేరదు. అట్లు చేసినట్లయితే పెంటనే అతను హాజరై చెప్పకో దానికి పీలుంటుంది

సమన్సు యిచ్చేటప్పుడు Jurisdiction లో ఉండేటటువంటి మనిషి కే గాక, 'Within the District' అని యిందులో అమెండుమెండు పెట్టారు. జిల్లాలో ఏ మనిషికైనా సరే సమను యిస్తామని దీని అర్థం. ఇది సరియైనది కాదు. Jurisdiction లోనే సమన్లు జారీచేయాలని, అమెండు చేయాలని నేను కోరు తున్నాను.

* శ్రీ తె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు జరిగిన చర్చలో ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే — గోడకు సమన్లు అంటించడంవల్ల, ఆ సమన్లు అందినట్లు గానే భావిస్తామని అంటున్నారు. అలా ఎన్నటికీ జరుగదు. మామూలుగా జరిగే వ్యవహారాలు అన్నీ జరిగిన తరువాత కూడ, ఆ మనుష్యులు దొరకకపోతే ఆ విధంగా గోడకు అంటిస్తామని అన్నాం. నార్మల్ ప్రాసీజరు అంతా జరిగిన తరువాతే గోడకు అంటించడం అనేది ఉద్భవిస్తుంది. ధర్మం అంతా పార్టీమీదే ఉన్నట్లుగా భావిస్తున్నారు సభ్యులు అధ్యక్షా ! తమకు తెలుసును. సమను చెల్లిన మనుష్యులు ఆరు నెలలు కనపడని సందర్భాలు ఉన్నాయి. Avoid చేస్తారు. అతనికి interest ఉంది కాబట్టి ఆ విధంగా చేస్తాడు. ఈ విషయాలన్నీ మన అందరకీ తెలిసినవే. ఒక పోరంబోకులో ఒక చెట్టుకొట్టుకొని పోతాడు. ఆ చెట్టును పట్టుకోవాలి. వాడు ఎక్కడకో పోతాడు. సమను వంపాలి. అందుకోసమే jurisdiction extend చేశారు. దానిని రెస్ట్రిక్టు చేయలేదు. Village Munsiff సమన్లు సర్వు చేయడం గురించి విమర్శించారు. సివిల్ ప్రొసీజరు కోడ్ ప్రకారం మొదట నార్మల్ గా సమను జారీచేస్తారు. తరువాత రిజప్టరు నోటీసు యిస్తారు. ఆ పైన గోడకు అంటించడం, ఆ పైన లైలబుల్ వారంటు. ఇన్ని స్టేజెస్ ఉంటాయి. మొట్టమొదటే గోడకు అంటించరు. సివిల్ ప్రొసీజరు కోడ్ ను అడ్వాప్టు చేసుకోవడంవల్ల అదనంగా కొన్ని ఫెసిలిటీస్ వస్తున్నాయి గాని ఉన్నవాటిని తీసివేయడంలేదు. ఈ విమర్శలు అన్నీ అపోహల వల్ల చేసినవి గాని అంతకన్న మరేమీలేదు.

ఇక jurisdiction గురించి నాగేశ్వరరావు గారు మాట్లాడారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, నరసాపురం తాలూకాలో ఉన్న ఒక ఆసామీకి రాజోలు తాలూకాలో ఖూమి ఉంటుంది. నరసాపురంలో ఉన్న ఆసామిపై రాజోలులో ఉన్న జిల్లా మునసిబుకు సమన్లు జారీచేసే అధికారంలేదా? నరసాపురంలో ఉండే

అసామీకి, రాజ్‌లులో భూమి కలిగి ఉండడానికి హక్కు ఉన్నప్పుడు, ఆభూములపై సమన్లు జారీచేసే అవకాశం వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా రాజ్‌లు మునసబుకు ఆధికారం ఉండాలి. ఈ చట్టం 1863 లో ప్యాసయినది. 1958 లో దీనికి అమెండుమెంట్లు తీసుకొని వస్తున్నాము. ఈ వంద సంవత్సరాలలో జరిగిన మార్పులు ఇందులో తీసుకొని రాబడినవి. అంతకంటే యిందులో కొత్త ఏమీలేదు. కాబట్టి ఈ బిల్లును ప్యాసుచేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శంకరయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం - జనరల్) : నోటీసు అంటించే అధికారం Village Munsiff కు యివ్వవలసిన అవసరం యేముంది?

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారు సమాధానం యిచ్చారు. యిక కూర్చోండి. అసలు ఆచారం ఏమిటిఅంటే అందరూ మాట్లాడిన తరువాత యింకెవరూ లేకపోతే మంత్రిగారు సమాధానం యిస్తారు. వారు సమాధానం యిచ్చిన తరువాత సభ్యులకు మాట్లాడే అవకాశం ఉండదు. ఎప్పుడైనా extra-ordinary పరిస్థితులలో నా యొక్క పర్మిషన్‌తో మాట్లాడవచ్చు. ఇప్పుడు అలాంటి అసాధారణ పరిస్థితులు ఏమీ లేవు. కాబట్టి కూర్చోండి.

The question is :

"That the Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a first time."

The motion was adopted.

Sri K. Venkata Rao : I beg to move:

"That the Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a second time."

Mr. Speaker : The question is:

"That the Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 be read a second time."

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Sri K. Koti Reddy (Lakkireddipalli) : I beg to move. That in Sub-clause (a) of clause 2 between the words 'Andhra' and 'area' insert the word "State."

Mr. Speaker : Motion moved.

* శ్రీ తె రోచిరెడ్డి అధ్యక్షా ! ఈ ఆమెండుమెంటు అనవరం ఏమిటి అంటే, ఆంధ్ర దేశం, ఆంధ్ర రాజ్యం, ఆంధ్ర ధూళాం అనేపదాలపై సామాన్య జనులకు ఉండేటటువంటి అభిప్రాయానికి, legal documents లో ప్రచురించే పదాలకు కొంత అపార్థం చేసుకోవడం అరుగులొంది ఇకను మనం హైదరాబాదులో ఉన్నాం. ఆంధ్రులు హైదరాబాదుకు వచ్చి యిది చేశారు, అది చేశారని కొంత మంది మాట్లాడుతున్నారు.

వారి అభిప్రాయంలో ఆంధ్రులు అంటే తెలంగాణలోనివారు కాదని ఉన్నది కాని అది సత్యంకాదు. ఆ విషయంకూడ వారికి తెలియకపోలేదు. తెలంగాణ ఆంధ్రలో చేరనప్పుడు మనం ఆంధ్ర స్టేట్ అని అనేవారం. తెలంగాణ చేరిపోయిన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ అంటున్నాము. ప్రశ్నోత్తరాల సందర్భంలో మంత్రిలు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పలానా ఉన్నది, తెలంగాణ ప్రాంతంలో పలానా ఉన్నది అని చెప్పుతుంటారు. ఇది చట్టాలు తెలిసిన లాయర్లుకు ఫరవాలేదు. కాని ఏమీ తెలియని సామాన్య ప్రజానీకంలో కొన్ని అపోహలు కలుగుతవి. ఆంధ్ర స్టేట్ area ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేట్ area అంటే ఎలాంటి అపోహలకు ఆస్కారముండదు. మంత్రిలు జవాబు చెప్పనప్పుడు Andhra area అంటే వినే సామాన్య ప్రజలకు ఏది Andhra area; ఏది కాదు? అనే విషయం అర్థంకాదు, అందువల్ల తెలంగాణ ఆంధ్రకాదు; తెలంగాణులు ఆంధ్రులు కారు : తెలంగాణ Andhra area కారు అనే అభిప్రాయం వ్యాపించిపోతున్నది. అలాంటి అభిప్రాయం వ్యాపించనియ కుండా జాగ్రత్తగా ఉండవలయును. అందువల్ల legal documents లో గూడ ఇలాంటి పదాలు వాడనిచో చాలా బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. నేను సికిందరాబాదులో ప్రింటుఅయిన, 'Our Deccan' అని పిల్లలు చదువుకొనుటకు ఉద్దేశించిన ఈ పుస్తకములో నుండి కొంత చదివి వినిపిస్తాను.

"The Andhras of the Circars, Rayalaseema and Telangana are all fortunate to have one State. We shall hope for a bright future for our new State."

ఆంధ్ర ప్రాంతం అంటే తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తాప్రాంతం అని ఇంత చిన్నపుస్తకములో గూడ వ్రాశారు. కాని మన legal documents లో Andhra area అంటే తెలంగాణ excluding అని అర్థం వస్తున్నది. ఆ విధంగా ఉండడం బాగుండదు. ప్రత్యేకంగా ఆంధ్ర బాగాలను వర్ణించవలసి వచ్చినప్పుడు కోస్తా ప్రాంతమును సాగర్ సీమ అనవచ్చు. రాయలసీమను రాయలసీమ యని,

తెలంగాణను తెలంగాణ యని అనవచ్చు. మొత్తానికి Andhra Pradesh State area అని అనవచ్చు. Andhra area అంటే అందులో తెలంగాణ కలిసి ఉన్నట్లు భావించాలని నా అభిప్రాయం. కాబట్టి ప్రభుత్వం నా అమెండ్ మెంటును ఒప్పు కున్న, ఈ అపోహలకు తావులేకుండా ఉంటుంది. ఆంధ్రులు అంటే తెలంగాణ వారు కాదు, అనే అభిప్రాయం రాకుండా చేసిన బాగుంటుందనే అభిప్రాయంతో నేను ఈ అమెండ్ మెంటును తెచ్చాను. నా చేతికి అందిన బిల్లులకు మాత్రం అమెండ్ మెంటును తెచ్చాను. ఇది వరకే కొన్ని బిల్లులు pass అయినవి. అయితే వాటిని గూడ ఈ విధంగా సవరించవచ్చును. ఈ విషయంలో రెవెన్యూ మంత్రి గారు కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచించి సామాన్య ప్రజలు misunderstand చేసుకొనే అవకాశాలు లేకుండా చేయుటకు నా అమెండ్ మెంటును అంగీకరించా అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అవసరం లేదని ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం. ఇది వరకు చేసిన Act లలో గూడ Andhra area అనే ఉన్నది. కాని Andhra State area అని లేదు. ఇప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతం లేదు. It is an old reference. It is going to die. State of Andhra Pradesh అయినది. Andhra area అని ఇది వరకు పెట్టినాము. ఇప్పుడు మరల Andhra State area అని పెట్టిన ఇంకా ఎక్కువ confusion జౌతుంది. కాబట్టి ప్రస్తుతం దానిని విరమించుకోవలసిందని కోటిరెడ్డి గారిని కోరుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానిని మీరు press చేస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. కోటిరెడ్డి : Press చేయుట లేదు. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవచ్చాను. నా సవరణను withdraw చేసుకొంటున్నాను.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. Speaker : The question is :

“ That Clause 2 do stand part of the Bill. ”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Sri K. Koti Reddy : I am not moving my amendment, Sir.

Mr. Speaker: The question is :

“ That Clause 3 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE 4.

Mr. Speaker: The question is :

“ That clause 4 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 4 was added to the Bill.

CLAUSE 5.

Sri. B. Sankaraiah. I beg to move :

“ For the words ‘ within the District ’, in Section 1 of the principal Act, substitute the words ‘ within the jurisdiction. ’ ”

Mr. Speaker: Motion moved.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : సమస్లు జారీ చేయుటలో Jurisdiction అన్నప్పుడు Civil Procedure Code ను అవలంబిస్తున్నామని చెప్పినారు. అలాంటప్పుడు ఒక తానిల్ దారు ఎక్కడో మైదరాబాదులోనో మరే జిల్లాలోనో ఉన్న వ్యక్తికి సమస్లు జారీ చేయడమనే పద్ధతిగానుండ within the Jurisdiction అన్నప్పుడు జిల్లాలలో కలెక్టరుని పరిధిపన్తో చేయవచ్చును. జిల్లా సర్పంచ్లులు దాటి ఉన్నప్పుడు రెవెన్యూబోర్డు లేక ప్రభుత్వంద్వారా సమస్లు జారీ చేయవలెను. అంతేగాని ఒక డిప్యూటీ తానిల్ దారు ఎక్కడో ఏ జిల్లాలోనో ఉన్న వ్యక్తికి సమస్లు జారీ చేయడం, ఆ సమస్లుగూడ ఏ గ్రామ కరణంచేతికో, లేక ముసవబుచేతికో ఇచ్చి వెళ్ళడం, దానికి అతనిని bind కావాలని చెప్పడం చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది అయితే విచారణ చేయకూడదనికాదు. విచారణ అవసరమనుకున్నప్పుడు ఆ వ్యక్తి ఎక్కడ ఉన్నప్పటికీ విచారణ చేయవలసిందే. కాని అలా చేయునప్పుడు ఏ జిల్లాలలోనో సమస్లు జారీ చేయునో అతనికి Jurisdiction ఉండాలి. తేరప్పుడు పై అధికారి ద్వారా చేయాలి. అందువల్ల ఈ సవరణను అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా! ఇందాక clause క్రింద మంత్రి గారు యింకే జిల్లాలోనైనా అతని property వుంటే అది చేయవలసివుంటుంది గదా! అని చెప్పారు. అయితే Jurisdiction లో యింకొకచోట్ల property వున్నా

ప్రటికీ, అది ఆ మనిషికి jurisdiction లో వుండే మనిషికి ఆ సమను అంద జేయడం జరుగుతుంది. ఇంకో జిల్లాలోగాని, యింకో తాలూకాలోగాని property గనుక వుంటే, అక్కడ ఆ jurisdiction లో వుండే మనసబుకు ఆ సమన్ serve చేస్తాడు, అంతే తప్ప, యీ jurisdiction గాక ఏ జిల్లాలోనో వున్నవారికి యీ సమన్లు జారీచేయడం ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? ఈ jurisdiction లో వుండే భూములకు సంబంధించిన సమను, యీ భూములకు సంబంధించిన వ్యక్తి యిం కొకచోట వుంటే ఆవిధంగా చేయవచ్చు. అంతేతప్ప, jurisdiction లో అతను వున్నాడా; లేదా; అసలు అతను ఏ గ్రామమునకు చెందినవాడు, యివన్నీ కాకుండా— ఆ jurisdiction లో అతను కాపురం వున్నట్లయితే, jurisdiction లో ఆ వ్యక్తికి సమన్ serve చేయవలసివుంటుంది. Clause లో 'within the district' అనివుంది గద అని ఆజిల్లాలోవున్న ఏవ్యక్తికైనా సరే ఆ సమన్లు serve చేయవచ్చు ననడం ఎట్లా సాధ్యమో నాకేమీ అర్థంకావడం లేదు అందువలన within the district అని గాక, "within the jurisdiction" అని మార్చాలని కోరు తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అటువంటి అత్యవసరమైన పరిస్థితి వున్నది గనుక నే యిందులో ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయడమైనది. అంతేగాని అందులో వేరేమీ లేదు.

Mr Speaker : The question is: "For the words 'within the District in Section 1 of the Principal Act,' substitute the words "within the jurisdiction".

The motion was negatived

Mr. Speaker : The question is :

"That Clause 5 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 5 was added to the Bill.

. CLAUSE 6.

శ్రీ డి. శంకరయ్య : అధ్యక్షా ! Clause 6 ను delete చేయాలని నా సవరణ. ఇంచాక్ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ — Civil Procedure Code లో ఏ procedure ను ఆవలంబించాలనివుందో, — ఆ procedure అంతా adopt చేస్తూ, దానికే యీ సవరణను, కూడా పెట్టాము అన్నారు. అయితే Civil

Procedure Code లో మునసబు ద్వారా అందించబడుతున్నా; అని మంత్రిగారిని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఆవిధంగా గనుక Civil Procedure Code లో వున్నట్లయితే మరల యిక్కడ దానిని చేర్చవలసిన అవసరమేముంది? ఇప్పుడు Civil Procedure Code లో వుండే ఆదికారాలను మాత్రం ప్రస్తుతం తెలుగు వారిని ప్రయత్నిస్తుండే తప్ప, దానిలో సూచించిన procedure ను మాత్రం అవలంబించడం లేదనవలసివుంటుంది. ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య తగాదా వచ్చినప్పుడు ఆ తగాదాను విచారించేది వారె అయినప్పుడు, ఆవిషయం వేరు అయిపోయి యిక్కడ సమను జారీచేసేది, case బనాయించేదికూడా revenue అధికారులకు సంబంధించివుంది. అటువంటప్పుడు విచారణ జరిపేదికూడా రెవెన్యూ అధికారులే. ఈ విచారణ అనేది case పెట్టేవారే కాకుండా దానిని వేరుచేయవలయును అని case పెట్టినవారు విచారణచేసి, తీర్పు యివ్వడం సరియైనది కాదని యిప్పటికే ఎన్నో వేరుచేశాము. ఇంకా అనేకవిధాల వేరుచేయడం న్యాయం అనుకొంటున్నాం. ఇటువంటి పరిస్థితిలో notice నైనా procedure ప్రకారం ఆ వ్యక్తికి అందజేయకుండా, ఆ గ్రామ కరణం చేతికో, లేక మునసబు చేతికో యిచ్చి, వారు గ్రామానికి సంబంధించిన అన్ని విషయాలూ చూస్తున్నారు గనుక, దీనివిగూడా చూస్తారని చెప్పడం ఎంతమాత్రం సబబుకాదు. ఈవిధంగా కరణంకో, మునసబుకో ఆ నోటీసును యిచ్చినప్పుడు, అది ఆవ్యక్తికి యిచ్చినట్లుగా పరిగణించడం జరుగుతున్నది అటువంటి సమయంలో ఆవ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా కొంతవరకు అన్యాయం జరగడానికి అవకాశముందనే విషయం అందరికీ తెలిసినదే. ఈవిధంగా ఒకరికి యివ్వవలసిన notice ను యింకొకరికి యిచ్చి, అది మాత్రం ఆవ్యక్తికి యిచ్చినట్లు భావించడం వలన, ఆవ్యక్తి గనుక గ్రామంలో లేకపోతే.....

మిస్టరు స్పీకర్ : అంటే — మీ ఉద్దేశం అనలు గ్రామ మునసబు, కరణా లకు ఆ నోటీసును అందజేయడమే తప్ప. అదికూడా కాకుండా యింటిమీద అంటించడం.....

శ్రీ వి. శంకరయ్య : అధ్యక్షా! అదికాదండీ. ఈ clause delete చేయ మనడంలో అర్థమేమిటంటే—

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా! Section 3 of the Act లో

“The summonses shall be served personally on the person concerned or if he cannot be found, it may be left for him on some adult member of his family residing with him or with the head of the village in which he lives ఉన్నది.”

“ఈ విధంగా 3 Sections వున్నవి. ఈమూడూ కాకుండా, యిప్పుడు 4 వది కూడా వారు కలుపుతున్నారు. Civil Procedure Code ప్రకారం మొదట ఆ వ్యక్తికి సమను అందజేస్తారు. ఒక వేళ ఆ వ్యక్తి గనుక లేకపోయినట్లయితే, ఆ యింటిలోని adult member కు దానిని అందజేస్తారు. అతనుకూడ లేకపోతే ఆ గ్రామాధికారికి దానిని అందజేయవలయును. ఇక యిప్పుడు Civil Procedure Code ప్రకారం 4 వ stage ఏమి చెబుతున్నదంటే— గోడమీద అంటించవచ్చు అంటున్నారు. ఈ 4 stages కలిపి comprehensive section అవుతుంది, కాని మొదటి మూడువళ్లు తీసివేసి యిప్పుడు కొత్తగా గోడమీద notice అంటించి యిచ్చే మొత్తం సమను అనుకోమంటే— దానికి అర్థంలేదు. అది న్యాయంకాదు. ఈ interpretation తప్పు. పై మూడు చర్యలు జరిగిన తరువాతగాని, నాలుగవ చర్య తీసుకొనడానికి పీల్చేరు. కనుక యీ విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు గుర్తించ వలయునని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా ! అవి యిందులో alternatives. అవి ఒకదాని తరువాత మరొక చర్యను అమల్లో పెట్టవలయునని మంత్రి గారు చెప్పినదానిలో ఎక్కడాలేదు. ‘or’ అంటే అదికాకపోతే అనిమాత్రమే అర్థం.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇది simple commonsense కు సంబంధించిన point. వైగా ప్రతివోటా యింతకుముందు జరుగుతున్న విషయమే మరి యిది గోపాలకృష్ణయ్యగారికి యిలా ఎందుకు తట్టిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అక్కడ ‘or’ అని అంటే procedure ప్రకారం వెళ్లవలయుననిగాని, అఖరు దానినుండి మొదటికి రావలయునని కాదు

మిస్టర్ స్పీకర్ : మొదటిది clear గానే వుంది.

“Summonses shall be served personally on the person concerned or if he cannot be found, it may be left for him with some adult member of his family residing with him.”

“ఇక రెండవదానికి సభ్యులు వేరే సవరణ పెట్టారు; దానిని నేను allow చేస్తున్నాను. అది వారు, అన్యాయం అంటున్నారు. ఇక సభవారి యిష్టం. ఆ సవరణ వున్నది. అయితే అదికాకుండా యింకొక కొత్తదికూడా మీరేమని పెడు తున్నారు అంటే— ‘if he cannot be found’ అనేదానితోనే— ‘with the adult member or with the head of the village or it may be affixed—’ అనేది వస్తున్నది. అందుచేత, యిది alternative అయితే యీ

alternative అనేది 'If he cannot be found' అన్నదానికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది. 'Summons shall be served' అన్నదానిలో "or with the head of the Village in which he lives". "కనుక, అఖరు దానిని delete చేయడంపై మీ సవరణగురించి మాట్లాడండి. తరువాత రెండవ సవరణకు వద్దాం.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) అధ్యక్షా! శ్రీ వెంకటరావుగారు యీవిషయాన్ని యంతకుముందే వివరించారు. ఇందులో ఏమున్నదంటే—ముందు వ్యక్తికే సమను అందజేస్తారు; అతను లేకపోతే యింటిలోవుండే adult member కు అందజేస్తారు. ఈ రెండు కాకపోతే—మూడవదాని ప్రకారం, head of the village అంటే...

మిస్టరు స్పీకరు : దానికి తరువాత వద్దాం, ముందు మొదటిదానిని కొట్టేసిన తరువాత రెండవ దానిని గురించి మాట్లాడవచ్చు.

పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : నేను యీ క్లాజుమీదనే మాట్లాడుతున్నానండి.

మిస్టరు స్పీకరు : నేను చెప్పేది వినండి. రెండు సవరణలు కలిపి మాట్లాడడానికి వీలేదు. ఇందులో మొదటిది— కొత్తగా యిచ్చింది కొట్టివేయమని, అది పూర్తి అయిన తరువాత అసలు సెక్షన్. ఇక అందులో clause ప్రసక్తిలేదు, అసలు section లోని 'with the head of the village' అనేదే తప్పఅని వస్తే అది వచ్చినప్పుడు తిరిగి మాట్లాడుదురు గాని. అదీ, యిదీ రెండూ కాకుండా confuse చేసి మాట్లాడకండి. యిందులో పరిస్థితి ఏమిటంటే— హారు పెట్టింది కొత్తది. అసలే అన్యాయంగా వుంటే—మళ్ళీ యిదికూడా ఎందుకు పెడుతున్నారు! అని వారి భావం.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా! అదినరే. ఇప్పుడు discussion...

మిస్టరు స్పీకరు : నేనిప్పుడు general discussion కు allow చేయడం లేదు. మొదట amendment move చేస్తున్నప్పుడే exact గా మాట్లాడాలి. అది అయిపోయింది. ఇప్పుడు వారు కొంత కలిపారు. మీరిప్పుడు పాఠదానిమీద మాట్లాడడంవలన time waste అవడం, confusion కలగడంతప్ప లాభమేమీ వుండదు. అందువలన మీరు ఆఖరిదానిమీద మాట్లాడండి.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : మీరు చెప్పినది అర్థం కాకుండా ఉన్నది. రి వ క్లాజు సెక్షను కి కు సవరణ. దానిని మనం చర్చిస్తున్నాము. అప్పుడా దాని మీదనే నేను మాట్లాడు తున్నాను.

Mr. Speaker: Will he please resume his seat? I have given my ruling. చివర addition కు సంబంధించిన సవరణపై తప్ప మాట్లాడడానికి వీలులేదు.

Sri. Pillalamarri Venkateswarlu: Will you Sir; kindly follow what I am saying? Deletion means opposing the new clause. That is why I have to discuss the clause.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది తరువాత రావచ్చును.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : 'తొలగించాలి' అనేది ఒక సవరణ. అంటే ఉన్న క్లాజును వ్యతిరేకిస్తున్నట్లు అన్నమాట. అప్పుడు క్లాజులో ఉన్న విషయాలను చెప్పవలసి యున్నదికదా. Deletion అంటే oppose చేయడం. నేను రి వ క్లాజును oppose చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker: Yes. I allow it.

* శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : Thank you, Sir. సంగతి ఏమంటే ఉన్న అనుమానాలను పరిష్కారం చేసుకొని సరిఅయిన సవరణలను చేసుకోవాలి. 'By affixing it at the door' అని ఉన్నది, 'with the head of the village in which he lives' అని ఉన్నది. Head of the village కి ఇచ్చినట్లయితే, door కు affix చేయనవసరం లేదనేనా దీని భావం? 'or' అంటే ఏమిటి? ఎదోఒకటి చేసిన సరిపోతుందనేనా? ఈ విషయమై మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. Head of the village కి ఇస్తే చాలును; గోడకు అంటించ నక్కర లేదు అంటారా అది పార్టీకి నష్టం కలిగిస్తుంది. ప్రతి గ్రామంలోను కక్షలున్నాయి; ముననబ్ కరణాల తగాదాలున్నాయి. Head of the village కి ఇచ్చినాము అని చెప్పి మిగతా భాగం — గోడకు అంటించే భాగం — implement చేయ నక్కరలేదు. 'or' బదులు 'and' పెడితే జాగుంటుండేమో?

మిష్టరు స్పీకరు : అట్లా అయితే మీరు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : Head of the village కి సంబంధించిన భాగం తీసివేసి 'and' ను 'or' బదులు పెడితే ఒప్పుకుంటాము.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : 100 సంవత్సరాలనుంచి ఎక్కడా తగవు లేకుండా నడుస్తున్న సందర్భంలో 'Head of the village' కి సంబంధించిన భాగం తీసి వేయడం ఉండదు. Head of the village అక్కడ permanent గా ఉండ బోతున్నాడు—ఏది ఏమైనా.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : ఈ సవరణ ఈ రోజునే వచ్చింది. 'or' అని ఉంటే Head of the village కి ఇచ్చాను అంటాడు, ఇవ్వక పోయినా.

శ్రీ తె. వెంకటరావు : Affix చేయడం ఒకటే కొత్తగా వచ్చినది. మిగిలిన విషయాలు 1860 నుంచి వస్తున్నవే. ఈ రోజున తప్ప పట్టుకోవడంలో అర్థం కనిపించడం లేదు ఇది వరకు లేని కొత్త ఇబ్బంది రావడం లేదు.

మిస్టరు స్పీకరు : 'or' బదులు 'and' పెట్టడంలో అర్థం కూడా నాకు కనిపించడం లేదు.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : ఎందువల్ల?

Mr. Speaker : Mr. Venkateswerlu is going on false prestige. I am going to try to help everybody. I am not going on false prestige. I do not beleve in false prestige. ఏమైనా పొర పాటుంటే చెబితే దిద్దుకుంటాను. As a lawyer చెబుతున్నాను. 'నేను move చేశానుకదా' అనుకోవద్దు. 'And' అనడంలో అర్థం లేదు. The summons shall be served personally—on the person—అది ఒకటి. Or if he cannot be found it may left for him with some adult member of the family residing with him—న్యాయమే. ఊరిలో లేకపోతే ఏమి చేయాలనే ప్రశ్న ఉన్నది It may be affixed at the door or left with the Head of the village. ఇందులో అన్యాయం ఉన్నదని మీరు అంటారు. బాగానే ఉన్నది. ఓడిపోవడం, గెలవడం సంగతి అట్లా ఉంచండి. ఆ విషయం arguable; we can sympathise with it. ఆ విషయం మీద చెప్పండి. 'And' అని పెట్టడంలో అర్థం లేదు. He has a right to touch the Section. He may please confine himself to saying that the new addition is injurious and disadvantageous—ఆ విధంగా చెప్పండి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) : నేను మంత్రి గారిని అడిగేది ఒకటే. 100 సంవత్సరాల నుంచి ఉంటున్నది అన్న విషయం కాదు. అది నిజమే అనుకోండి. ఈ మధ్యకాలంలో ప్రజలకు గ్రామ మునసబులకు, కరణాలకు, పోలీసులకు తెలివి తేటలు పెరిగినాయి. అందరు చట్టాలను బాగా చదువుకుంటున్నారు. Person మీద summons జారీచేయాలి. అందుకు అవకాశాలు లేకపోతే ఇంట్లో ఉన్న adult member కు ఇవ్వవలసిఉంటుంది. లేకపోతే గ్రామ మునసబ్ కు ఇచ్చాలని ఉన్నది. ఇంతకు ముందు 100 సంవత్సరాలలో ఏ అన్యాయాలు జరుగక పోతే ఇక ముందు జరుగ కూడదని ఏమీలేదు. గ్రామ మునసబుకు ఇంట్లో

మరొకరికి ఎవరికైనా ఇవ్వాలంటే బాగానే ఉంది వారెవరు తీసుకొనకపోతే ఏమి చేయాలనడానికి క్రొత్త క్లాజు పెడుతున్నారు తలుపులమీద అంటించాలంటే గాలికి చిరిగిపోయింది, వర్షానికి తడిసిపోయింది అనవచ్చు. అవి ఆలా ఉంచండి. గ్రామ మునసబుకు ఇచ్చి వెళ్లాము; అందుచేత ఇంట్లో ఎవరికి ఇవ్వనవసరం లేదు అంటే? గ్రామ మునసబుకు పార్టీ కక్షిదారుడైతే పార్టీకి అన్యాయం జరుగుతుంది. గ్రామాలలోని పరిస్థితులు మనకు తెలుసును తలుపు మీద అంటించడానికి క్రొత్త phrase add చేస్తామంటారా మాకు అభ్యంతరం లేదు. మునసబ్ కు ఇవ్వడం విషయం తొలిగిస్తే తలుపుపై అంటించే భాగానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇంట్లో ఉంటే మనిషిపైన జారీచేస్తారు. లేకపోతే తలుపుపై అంటిస్తారు మునసబుకు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమిటి? false prestige ఉండరూపదని తమరు నెలవిచ్చారు. మంచిది. మునసబ్ కు ఇవ్వడానికి సంబంధించిన భాగాన్ని తీసివేస్తే చాలును. ఇందులో ప్రభుత్వానికి వచ్చిన నష్టం ఏమిలేదు.

మిష్టరు స్పీకరు : మరొక సవరణ ఇచ్చారే—దీని సంగతి ముందు తెల్పండి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) : రి వ క్లాజునకు చేను ఇచ్చిన సవరణ ఉన్నది. చాలా సార్లు తమ దృష్టిని ఆకర్షించడానికి చూచినాను. సవరణ ఇచ్చిన తరువాతనైనా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? మేము కూడా శాసన సభ్యులుగా ఇక్కడ ఉన్నాము. దయచేసి మా అభిప్రాయాన్ని కూడా వినవలసిన అవసరం ఉన్నది కదా !

Mr. Speaker : I can only allow discussion amendment after amendment. If one is lost, another will come.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : Delete Clause (6) వుంది కాబట్టి యిప్పుడే వస్తుంది.

మిష్టరు స్పీకరు : రెండు amendments వున్నాయి. నా సవరణ వుంది. కాబట్టి నన్నే ముందు పిలువాలనడానికి లేదు. శ్రీ సుందరయ్యగారు చెప్పిన అంశాన్ని విచారిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రామమూర్తి : Point of Order, Amendment ఎవరైనా యిచ్చి నప్పుడు ముందు amendment యిచ్చిన మనుష్యులను పిలిచి తరువాత అదనంగా మనుష్యులను పిలుస్తారా? లేక amendment యిచ్చిన మనుష్యుని వెనక్కు పెట్టి amendment యివ్వనటువంటి వారిని పిలుస్తారా? ఏపద్ధతివుందో దయచేసి తెలియ ఫరచండి.

మిస్టరు స్పీకరు : amendment యిచ్చినవారిలో ఎవరో ఒక్కరిచేత ముందు మాట్లాడిస్తాను. తరువాత ఎవరినిపడితే వారిని మాట్లాడిస్తాను. Amendment యిచ్చిన వారందరినీ పిలువాలనే order నాకు లేదు. I am giving my ruling; let him remember it. ఒక point మీద చర్చ జరుగుచున్నది. ఇంతలోనే మీకు నేను amendment యిచ్చానని లేచి నుంచున్నాడు. మాట్లాడడానికి amendment యివ్వనక్కరలేదు. He has a right even if he has not given an amendment.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వేంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా ! నేనీ clause కిచ్చిన amendments అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని శ్రీ సుందరయ్యగారు చేసిన సూచనలు రివిన్యూమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. శ్రీ సుందరయ్యగారు delete 'with the head of the village in which he lives' అనేదానిని తొలగించమన్నారు. అది తొలగిస్తే మిగిలింది accept చేయడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని ఏ కారణాలవల్లనైనా తొలగించడానికి అంగీకరించకపోతే మరో సూచనను చేస్తున్నాను. Head of the village కివ్వమంటే కొంతమంది కాకపోతే కొంతమంది అయినా ఆ పాట్రికి convey చేయకుండానే - చేశామని చెబితే ఆపాట్రి నష్టపడే యిబ్బంది వుంటుంది. Head of the Village వుండాలనే పట్టుదలవుంటే "and also by affixing on the outer door or in a conspicuous place" అని పేడితే సరిపోతుంది. అది వుండాలని నా వుద్దేశ్యం. మంత్రిగారు రెండింటిలో ఏదైనా సరే ఒప్పుకుంటే అభ్యంతరం లేకుండా వుంటుందని విన్నవిస్తున్నాను.

మిస్టరు స్పీకర్ : "and also" అనడం వల్ల దీనిని control చేస్తుందా ? The summons shall be served personally.

శ్రీ పిల్లలమజ్జి వేంకటేశ్వర్లు : మా point అర్థం అయినది కనుక legal గా ఎట్లా పెట్టినా సరే.

శ్రీ పి నరసింగరావు : ఇప్పుడు సవరణ Head of the Village క్రిందవుంది. దానితోపాటు ప్రభుత్వం క్రొత్త amendment చేశారు. "Door మీద affix చేసే" అనేది చివరికి వుంది. మంత్రిగారు explanation చేస్తూ మొదట serve చేసే ప్రయత్నం చేయడం, అతను లేకపోతే adults కి యివ్వడం, village head కివ్వడం జరుగుతుందని చెప్పారు. కాని క్లాజ్ లో ద్వారా తెచ్చిన సవరణ వల్ల అది last కి వస్తుంది. Village Head వూరిలో వుంటాడు. Village Headman కిచ్చిన తరువాత affix చేయడం అనే సమస్య ఉండనే వుండదు.

Village Headman కంటే Affixing on the door అనేది ముందు పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : నా సవరణమీద నేను మాట్లాడడం పూర్తి చేయక ముందే సూచన చేశారు. నా సవరణ ఉద్దేశ్యం ఇది. తలుపుకి అంటించడం పనికి రాదన్నది ముఖ్యం. Encroachment Act లో, ఆరు, ఏడు sections క్రింద జారీ చేస్తున్న సమన్సు శివాయ జమీందారులకు అందడంలేదు. ఇదివరకు గ్రామాధికారులకు సమన్సు ఇవ్వవచ్చు కాబట్టి, సాగుచేసే రైతులకు అందకుండానే జమాబందీలో పెనాల్టీల సంగతి తెలిసేది. ఒక్కొక్క రోజు అప్పటికికూడా fix చేయరు. ఎల్లండికో, మరునాటికో వాయిదా వేసి అప్పుడు fix చేస్తారు. Legal గా వుండా అంటే “మేము అప్పుడే notice ఇచ్చామంటారు. అందువల్ల తలుపుకి అంటించ వచ్చునంటే అంటించకుండానే అంటించినట్లు చెప్పడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ విధముగా చేయలేదని తలుపు సాక్ష్యం చెప్పలేదు. అందువల్ల ఆ రెండూ అనవసరం. Civil Procedure Code ప్రకారం Registered Post లో పంపించే పద్ధతిన చేయాలి. కాని తలుపుకి అంటించడం అనే పద్ధతివల్ల చాలా అన్యాయాలు జరుగుతాయి. 100 సంవత్సరాలనుంచి ఇంతవరకు సక్రమంగా విచారణ జరుపకుండా, ఎన్ని గ్రామాలలో penalty లు వేశారో అవకాశం ఇస్తే చెప్పగలను. 100 సంవత్సరాలనుండి అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఇకమీదట కూడా అది జరగాలని చెప్పడం ఏమాత్రం సమంజసం కాదు. అందువల్ల యీ క్లాజు delete చేయాలని నా సవరణ.

మిష్టరు స్పీకరు : Delete new clause, అనీ, delete old clause అనీ రెండు సవరణలున్నాయి. ఏది ముందుపెట్టినా వరచాలేదు.

* శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : అధ్యక్షా! దీనిలో రెండు విషయాలున్నాయి. ఒకటి మొట్టమొదట తమరుశలవిచ్చినట్లుగా తలుపుకి అంటించే వ్యవహారం. రెండోది మునసబుకిచ్చే వ్యవహారం రెండూ చాలా ప్రమాదకరమైనవని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు శలవిచ్చినట్లు Civil Procedure ప్రకారం చేస్తాం అంటే ఆశ్చర్యంలేదు. రెవిన్యూ శాఖను దీనిలో యిరికించడంలోనే చాలా ప్రమాదంవుంది. మొట్టమొదట ఆసామీకి నోటీసు పంపించడం, రెండవసారి పెద్దమనిషికివ్వడం, ఆరెండు సార్లు పోయిన తరువాత మూడోసారి మునసబుకి ఇవ్వవచ్చు నంటున్నారు. కాని రెవిన్యూ అధికారికి, అతనికి వున్న లావాదేవీ వ్యవహారం ప్రకారం మొదటి

రెండు సార్లు లేదని మూడవసారి మునసబుచేత సంతకం పెట్టించుకునే ప్రమాదం వుంది. అందుచేత obligatory గా మునసబు ఆ ఆసామీకి చెప్పాలనేది యిందులో చేర్చినట్లయితే నాకు ఆశ్చర్యం లేదు. అందువల్ల మునసబుచేత సంతకం పెట్టించు కొంటారు. మునసబుతో రెవిన్యూ అధికారులకు ఉండే లావాదేవీల ప్రకారం, యీ మూడు పనులు చేయకుండా 1. లేదు, 2. లేదు, 3. లేదు, కాబట్టి మునసబు గారిచేత సంతకం పెట్టించుకొన్నామని చెబుతారు. మునసబు సంతకం పెట్టిన తరువాత obligatory గా ఆ ఆసామీకి చెప్పాలనేది ఇందులో చేర్చినట్లయితే నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. అది లేకపోతే, ఆ మూడు పనులు చేయకుండా మునసబు ఏ తాలూకా ఆఫీసుకు వచ్చినప్పుడో, లేక తాళిదారు ఆ గ్రామానికి వెళ్లినప్పుడో సంతకం పెట్టించుకునే వ్యవహారం తప్పితే రెండవది జరగదు.

[Sri. S. Ranganatha Mudaliar in the Chair]

సివిల్ కోర్టు ప్రకారం కావాలంటే ఆరకంగా చేసుకోవచ్చు. కాని రెండు సార్లు ఆగ్రామం పోవడం, మూడవసారి అందించినట్లు భావించడం, లేక రిజిస్టర్డ్ పోస్టుతో పంపించడం, ఆరకంగా చేయాలిగాని మునసబుకు ట్రంప్ కార్డుగా పెట్టుకొని, మునసబుచేత సంతకం పెట్టించుకుంటే సరిపోదు. కాబట్టి ఈ విధమైన యిబ్బంది లేకుండా మంత్రిగారు చేయాలని నా మనవి. గ్రామాలలోపొద్దున లేచినది మొదలు సాయంత్రం వరకు జరుగుతున్న విషయాలు యివి. ఇది మునసబు మీద కోపంతో చెప్పేమాట కాదు. ఈ వ్యవహారం యిట్లా పెట్టితే చాలా చిక్కులు వస్తాయి. అందువల్ల అటువంటి యిబ్బంది లేకుండా చేయమని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Sri K. Venkat Rao : Sir, I wish to state that just now I went through the Acts and found that there is no reference to the village headman regarding the serving of summons and I need not insist that it should continue. Therefore, I accept the amendment that the reference to the village headman should be dropped and the last clause may be amended so as to read 'or by affixing on the outer door of the house'. If Mr. Narasinga Rao's amendment is accepted, that will save the situation.

Mr. Speaker : The amendment of Mr. Narasinga Rao reads as :

'In Section 3 of the principal Act, delete the words "or with the head of the village in which he lives",

Sri K. Venkata Rao : If that is deleted, it will read like this :

The summonses shall be served personally on the person concerned or if he cannot be found, it may be left with some adult member of his family residing with him or by affixing it on the outer door or other conspicuous part of the premises in which he is known to have resided." That is the form on which the Government agrees, if the Opposition also agrees.

I submit to the Chair, Sir, that first Sri Narasinga Rao's amendment may be put to the House and accepted. Then the Official amendment to the Original Clause may be put.

Sri P. Narasinga Rao : I beg to move :

"That in Section 3 of the principal Act, delete the words 'or with the head of the village in which he lives.'

Mr. Chairman : The question is :

"That in Section 3 of the principal Act, delete the words 'or with the head of the village in which he lives.'

The motion was adopted.

Sri K. Venkat Rao : Sir, I beg to move that the following shall be Clause 6 :

"Summons shall be served personally on the person concerned or, if he cannot be found it may be left with some adult member of his family residing with him or by affixing it on the outer door or other conspicuous part of the premises in which he is known to have last resided or carried on business or personally worked for gain."

Mr. Chairman : The question is :

Substitute the following for Clause 6 :

Sommonses shall be served personally on the person concerned or, if he cannot be found, it may be left with some adult member of his family residing with him or by affixing it on the outer door or other conspicuous part of the premises in which he is known to have last resided or carried on business or personally worked for gain.

The motion was adopted.

Clause 6, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE 7.

Sri B. Shankariah : Sir, I beg to move :

Add the following as sub-clause (3) of new Section 7 :—

“ 3. The rules made under this Act shall be placed on the Table of the House for a period of 30 days.”

Mr. Chairman : Motion moved.

దీనికి సంబంధించిన రూల్స్ చేసేటప్పుడు హౌసు ముందు పెట్టాలని కోరబడినది. దీనిని మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటారనుకుంటాను. అనేక సందర్భాలలో ఈ సమస్య జారీచేస్తారు. కాబట్టి దీనికి సంబంధించిన రూల్స్ సభ ముందు పెట్టుట న్యాయము. దీనిని మంత్రిగారు తప్పక అంగీకరిస్తారని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : రూల్స్ చేసి 30 రోజులలోపున హౌసుముందు పెట్టాలని ఉన్నది.

Sri P. Sundarayya : If the hon. Minister agrees, there need not be discussion on this amendment.

Sri K. Venkata Rao : I accept the principle of the amendment because in our legislation, we are given a period for placing the rules on the Table of the House. I have no objection to accept the principle of placing the Rules on the Table of the House. If they accept it as 14 days, we shall accept the amendment. The amendment will be in the following form :

“ 7 (3). All rule made under this Section shall be be laid on the Table of the Legislative Assembly as soon as

possible after they are made and shall be, subject to such modifications whether by way of repeal or amendment as the Assembly may make within 14 days thereafter during the session in which they are so laid."

Sri B. Shankaraiah : I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Sri K. Venkat Rao : Sir, I beg to move :

"Add the the following as sub-clause (3) of Clause 7 :

"All rules made under this Section shall be laid on the Table of the Legislative Assembly as soon as possible after they are made and shall be, subject to such modifications, whether by way of repeal or amendment as the Assembly may make within 14 days thereafter during the session in which they are so laid."

The motion was adopted.

Sri P. Narasinga Rao : Sir, I beg to move ,

"In Section 5 of the principal Act, delete the words 'or is a person whom by reason of rank or sex it may not be proper to summon' and the words 'of his own motion'."

Mr. Chairman : Motion moved.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అధ్యక్షా ! నేను యీ అమెండ్ మెంట్ ను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఎవరైనా, ఏదైనా కారణంచేత, కోర్టులో హాజరు కాలేకపోతే, అటువంటివారు ఒక పిటీషన్ పెట్టుకోవటం, ఆ పిటీషన్ లో చూపించిన కారణాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ప్రీ సెడింగ్ ఆఫీసర్ అతని అట్టిండెన్స్ ను డిస్ పెన్స్ చేయటమో, చేయకపోవటమో జరుగుతుంది. ప్రెసిస్ వల్ యార్డులో "or is a person whom, by reason of rank or sex, it may not be proper to summon" అని ఉన్నది. దానితోపాటు, ప్రీ సెడింగ్ ఆఫీసర్ తన యొక్క అభిప్రాయాన్ని అనుసరించి, (అతడు పిటీషన్ పెట్టకపోయినప్పటికీ) అతడు చాలా పెద్దవాడనో, లేక వేరే సెక్స్ దృష్టితోనో, అతని అట్టిండెన్స్ ను

డిస్ పెన్స్ చేయవచ్చునని ఉన్నది. ఇది డిస్క్రిమినేటింగ్ గా ఉన్నదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఎవరైనా అటువంటివారు పిటీషన్ పెట్టుకొంటే, దాని విషయంలో ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసర్ డిస్క్రిషన్ ఉన్నది కాబట్టి, అరడు వారి యొక్క అప్లికేషన్ డిస్ పెన్స్ చేయవచ్చు. కాబట్టి యీ వర్డ్స్ అనవసరమని, వాటిని డిలీట్ చేయమని నేను యీ సవరణ ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శంకరయ్య : అధ్యక్షా! సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లో “ఇప్పుడు ఎవరికైనా ఆ విధమైన విచారణకు రావటానికి వీలులేనప్పుడు, వారు ఆవిధంగా రాలేకపోవటానికి కారణం తెలియజేయవలసి ఉంటుంది” అని ఉన్నది. కాని దీంట్లో ప్రత్యేకంగా “రేంక్, సెక్స్” అని యీ విధంగా వ్రాసినందువల్ల ఎవరైతే నిజంగా రావలసి ఉంటుందో, వాళ్లు రావలసిన అవసరం లేకుండా చేయటం, నిజంగా జబ్బుపడో, ఇతర కారణాలవల్లనో రాలేనివారిని రమ్మని చెప్పటం జరుగుతుంది. ఈ రేంక్ క్రిందకు వాళ్లు రారనిచెప్పి, వాళ్లను రమ్మనమని చెప్పటానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి యీ వర్డ్స్ ను తీసివేస్తే మంచిది. ఎవరైనా సరే అప్రెండీ కాలేకపోతే, వారు దానికి తగిన కారణాలు తెల్పుకొంటూ సివిల్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం అర్జీలు పంపించుకొంటారు. దానినిబట్టి చర్య తీసుకోవాలి. కాబట్టి, యీ విధమైన డిస్క్రిమినేషన్ పెట్టటం సరైనటువంటిది కాదు. మనం ప్రత్యేకంగా యీ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లో యీ అధికారం తీసుకొంటూ, మళ్ళీ ఇది ఇక్కడ పెట్టటం న్యాయమైంది కాదు. కాబట్టి మంత్రిగారు యీ సవరణను అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman: The Government want to add new sections 6 and 7 after section 5. So, Section 5 is not affected. And, therefore, the amendment of Sri B. Sreeramamurthi is ruled out of order.

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : అధ్యక్షా! మంత్రిగారు ఒక సవరణ పెట్టవచ్చును. కాని అసలు తెలంగాణాలో ఉన్న చట్టాన్ని తీసివేస్తున్నారు. తెలంగాణాలో ఉన్న చట్టంలోని అన్ని క్లాజులు తీసేసి యీ కొత్త చట్టం తెలంగాణాలో పెట్టుతున్నాము. అందువల్ల మేము ఏ క్లాజుకైనా సవరణలు పెట్టటానికి అవకాశం ఉన్నది. ఈ చట్టంలో ఉన్న క్లాజు అన్నీ తెలంగాణా ప్రాంతంలో అమలు జరగటానికి, మనం యీ అసెంబ్లీ లో ఆమోదిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : స్పీకర్ గారు యీ సబ్-సెక్టోమీద రూలింగ్ ఇచ్చారు. మొన్ననే నేను పెట్టిన రూల్స్ మీద వాధు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఒక రూలు

టచ్ చేస్తే దానికి అమెండ్ మెంట్ పెట్టవచ్చు; ఆ రూలు టచ్ చేయనపుడు ఎమెండ్ మెంట్స్ పెట్టటానికి వీలులేదు' అని మొన్ననే స్పీకర్ గారు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు యీ సెక్షన్ 5, అసలు టచ్ చేయటం లేదు. ఇప్పుడు ఆ చట్టాన్ని ఎక్స్ ప్రెండ్ చేస్తున్నారు. తెలంగాణలోనివి తీసేస్తున్నారు. అవి ఎఫెక్టు అవుతున్నాయి గనుక, వాటికి అమెండ్ మెంట్ పెట్టవచ్చుగాని, అసలు టచ్ కానటువంటి సెక్షన్స్ కు ఎమెండ్ మెంట్స్ పెట్టటానికి వీలులేదు.

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : ఏ సెక్షన్ టచ్ చేస్తుందో, ఆ సెక్షన్ కే అమెండ్ మెంట్స్ పెట్టాలనే దాంట్లో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయం లేదు. కాని యీ చట్టంలో ఉన్న అన్ని సెక్షన్స్ తెలంగాణాలో అప్లయి చేస్తున్నారు. కాబట్టి అన్ని సెక్షన్స్ టచ్ అవుతున్నాయి. అన్ని సెక్షన్స్ మన రాష్ట్రంలోని మూడవవంతు భాగంలో కొత్తగా అప్లయి చేస్తున్నాము. అటువంటప్పుడు ఆ సెక్షన్స్ యొక్క మంచి, చెడులను మనం ఆలోచించకుండా ఉండటం ఏ విధంగా సరైనదో నాకు అర్థం కావటం లేదు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అధ్యక్షా! అసలు సెక్షన్ 5 యొక్క రిఫరెన్స్ కూడ వచ్చింది. క్లాజ్ 5 లో — “The officer issuing the summons or a subordinate deputed by such officer under section 5, shall have the same powers as are vested in a Civil Court.....”

ఈ విధంగా ఉంది. ఈ విధంగా సెక్షన్ 5 కు రిఫరెన్స్ వచ్చించికాబట్టి, నేను ప్రవేశపెట్టిన ఎమెండ్ మెంట్ సమంజసమైనదని అంటున్నాను.

Mr. Chairman : In the Bill, it is mentioned like this : “After section 5 of the Principal Act, the following sections shall be added, namely.

“The officer issuing the summons or a subordinate deputed by such officer under section 5, shall have the same powers as are vested in a Civil Court under the Code of Civil Procedure, 1908.”

So, section 5 is not at all affected. My ruling stands.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి (బుగ్గారం) : అధ్యక్షా! పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రైజ్ చేస్తున్నాను. మొత్తం యీ యాక్టు కొత్తగా తెలంగాణా ప్రాంతానికి అప్లయి చేస్తున్నారు. ఇది వరకు అక్కడ వేరే రూల్స్ ప్రాదరాజాదు రెవిన్యూ యాక్టులో

ఉన్నాయి. వాటిని తీసివేసి, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న యాక్టును కొత్తగా మొత్తం తెలంగాణాకు అప్లయ్ చేయటం జరుగుతున్నది. తెలంగాణాకు సంబంధించి సంతకం చేసిన దీనిని కొత్త బిల్లుగానే మనం చూడవలసి ఉన్నది. అందువల్ల దీనిలో ఉన్నటువంటి ప్రతి సెక్షన్‌కు అమెండ్ మెంట్స్ పెట్టటానికి, వాటిని డిస్కన్ చేయటానికి అవకాశం ఉండాలి కాబట్టి ఇప్పుడు ఇచ్చిన ఆర్డర్, అవుట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని నేను అనుకుంటున్నాను, మీరు తిరిగి ఆలోచించి, ఆ యాక్టు కొత్తగా తెలంగాణాలో అప్లయ్ అవుతున్నది గనుక, దానిలోని ప్రతి క్లాజును చర్చించటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కాబట్టి ఇందులోని ప్రతి క్లాజుకు సవరణలు మూవ్ చేయటానికి అవకాశం ఉండాలని కోరుతూ, యీ విషయంలో మీరు తిరిగి పునరాలోచించాలని నేను మిమ్ములను అభ్యర్థిస్తున్నాను.

Mr. Chairman : There is no reason for reconsidering the ruling.

Mr. Chairman : The question is :

“That clause 7 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 7 was added to the Bill.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా ! ఇక్కడ serial number యివ్వడములో ఒక discrepancy ఉన్నది. దీనికి serial number సరిగా ఇవ్వలేదు 6 వ క్లాజు తరువాత 7 వ క్లాజు, 7 తరువాత 8, 8 తరువాత మరల 7 అని print చేయబడినట్లున్నది. ఈ 7 వ నెంబరు clause 5 (7) వేయాలని అనుకుంటాను. వెంకటరావుగారు 7 (7) లో వుంటే నేను 5 (7) లో వున్నాను. ఇది ఏమిటో చెప్పవలసివున్నది.

Sri K. Venkata Rao : Clause 7 is only to amend sections 6 and 7. ఈ 7 వ క్లాజు బిల్లులోని అంకె. It is only an addition of a new Section to Madras Act III of 1869.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : బిల్లులోని క్లాజుల యొక్క serial numbers చూడండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇక్కడ వేసిన అంకెలు క్లాజుల నెంబర్లు కావు. Clause 6 is only to amend Sec. 3 of the original Act. దానిని చూడండి. Rule making power విషయములో 14 days కు ఉప్పుకున్నారు. అది power to

make Rules క్రిందకు వచ్చింది Table మీద పెట్టటానికి 14 రోజులు అనేది ఒప్పుకున్నప్పుడు అది pass అయినట్లేగదా దానితోబాటు వున్న sub-clause క్రింది దానిలోకి వెళ్లింది. అంతగా వారు ఒప్పుకోకపోతే, మరల ఓటుకు పెట్టవచ్చు.

శ్రీ పిల్లలమణి వెంకటేశ్వర్లు : ఎలమందారెడ్డిగారు, ఎల్లారెడ్డిగారు, ఇద్దరు కూడ Sec 6 క్రింద point of order raise చేస్తూ 5 వ క్లాజును కూడ touch చేయవచ్చునని అన్నారు. ఆ సంగతి మీ దృష్టికి తెచ్చారు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అది అంతా అయిపోయిందండి. మీరు రూలింగు కూడ ఇచ్చారు

Mr. Chairman : Yes. There is no going back. Now I shall put clauses 8 and 9 to vote.

Mr. Chairman : The question is :
“That clauses 8 and 9 stand part of the Bill.”
The motion was adopted.
Clauses 8 and 9 were added to the Bill.

CLAUSE 1.

Mr. Chairman : The question is :
“That clause 1 stands part of the Bill.”
The motion was adopted.
Clause 1 was added to the Bill.

PREAMBLE.

Mr. Chairman : The question is
“That the Preamble stands part of the Bill.”
The motion was adopted.
The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Venkata Rao : Sir, I beg to move :

“That the Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 be read a third time and passed.”

Mr. Chairman : The Question is :

“That the Madras Revenue Summonses (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill 1958 be read a third time and passed.”

The motion was adopted.

**The Madras Land Encroachment
(Andhra Pradesh Extension and
Amendment) Bill 1958.**

Sri K. Venkata Rao : Sir, the Leader of the Opposition has requested me that the Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 may be taken after the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958. I have also agreed.

Sri R. B. Ramakrishna Raju : I think a formal motion is necessary to change the order of business.

Sri K. Venkata Rao : Sir, I move :

“That item (3) i. e. The Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be taken in place of item (2), i. e. The Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958.”

Mr. Chairman : The question is :

“That item (3) i. e. The Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be taken in place of item (2), i. e. The Madras Land Encroachment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958.”

The motion was adopted.

**The Madras Survey and Boundaries
(Andhra Pradesh Extension and
Amendment) Bill, 1958.**

Sri K. Venkakata Rao : Sir, I beg to move :

‘That the Madras Survey and Boudaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be read a first time ’

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri K. Venkata Rao : I wish to invite the attention of the House that this Act belongs to the year 1923. It is a specific piece of legislation and provides for Survey Officers with powers to enter upon the lands to be surveyed.

అంటే, ఇందులో Lands ను సర్వే ప విధముగా చేయాలి Boundaries, Settlement of disputes ప విధముగా జరగాలి, Survey Record ప విధముగా maintain చేయాలి అనే విషయాలను గురించి మాత్రమే యీ బిల్లులో చెప్పబడి ఉంది. Survey ను గురించిన notification అది. Conclusive proof. దాన్ని దిద్దటానికి power కోర్టులకు తప్ప, మరెవ్వరికీలేదు. ఈ Act ద్వారా Madras Estates Abolition Act క్రిందకు వచ్చిన Estates గ్రామాలలోని భూములన్నీ సర్వే చేసే అధికారము తెచ్చుకుంటున్నాము. Hyderabad Land Revenue Act of 1817 Fasli లో ఇచ్చేరకమైన provision ఉన్నది. తరువాత Hyderabad Record of Rights in Land Regulation of 1858 అనేది ఒకటి ఉన్నది. అందులో ముఖ్యమైన విషయము ఏమిటంటే ఒక్కొక్క వట్టాదారుని హిస్సా అంటే సబ్డివిజను చేయటానికిమాత్రం provision ఉన్నది. ఇవి అన్నీ కలిపి ఒకే సారిగా మనము చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఇందులోఉన్న తేడా ఏమిటంటే, సర్వే జరిగిన తరువాత దానిని గురించిన Notification జిల్లా గజెట్‌లో ప్రచురించవలసి వున్నది. ఆంధ్ర జిల్లాలలో గజెట్లు ఉన్నవి. కాని తెలంగాణాలో లేవు. అందువల్ల యీ Notifications అన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ గజెట్‌లోనే ప్రచురించటానికి ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. తెలంగాణాలోకూడ జిల్లా గజెట్లు ఏర్పాటు జరిగేటంతవరకు యీ ప్రకారము జరుగుతుంది. దీనిలో ఉన్న తేడాలు ఏమిటంటే Lands యొక్క measurements లోను, base లోనూ తేడాలు ఉంటున్నవి. చాటిని మనము ఇప్పుడు touch చేయడములేదు. కాని strap పొడుగు ఎంత ఉండాలి అనేదానిలో ఏదో తేడా ఉండటం, దానిని otherwise departmental గా regulate చేసుకుని

అవసరము వచ్చినప్పుడల్లా దానికి వేరే శాసనము ప్రభుత్వం తెస్తుంది. అప్పుడు integrate చేసుకోవచ్చు, అందువల్ల ప్రస్తుతము ఊరకనే యీ notification, regulation, power to control, పీటిని గురించి మాత్రమే యీ Legislation ద్వారా జరుగుతున్నది. తరువాత Detailed Survey, Cadres ఎట్లా, దాని యొక్క పద్ధతి ఎట్లా, Base ఎట్లా ఉండాలి, దానిని ఎట్లా కొలవాలి, ఇలాంటి విషయాలను గురించి తరువాత scientific గా solve చేసిన తరువాత, దానికి వేరే legislation తీసుకునిరావడం జరుగుతుంది. అందువల్ల దీనిని యిప్పుడు ఇంత వరకు ప్యాసు చేయవలసిందిగా సభవారిని కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman : There are some amendments in the names of Hon. Sri Nagi Reddi, Sankarayya and Narasayya. First is, that the Bill be circulated for public opinion, second is, that the Bill be referred to a Select Committee,

Sri P. Narasing Rao : Sir, I beg to move.

“That the Bill be circulated for the purpose of eliciting public opinion”.

Mr. Chairman : Amendment moved.

Sri P. Narsing Rao : నేను ఈ రకంగా సవరణ పెట్టడానికి కారణాలు ఉన్నాయి. Madras Survey and Boundaries Act 1923 లో pass అయినది. ఇక్కడ Hyderabad Land Revenue Act; Record of Rights in Land Regulation ఈ రెండు enactments ద్వారా boundaries గాని, Survey disputes గాని పరిష్కారం చేయడం జరుగుతోంది. ప్రతి తాలూకాలోను boundary disputes చాల పెద్దఎత్తున జరుగుతున్నాయి. ఎన్నడో ఒకరి భూమి యింకొకరి భూమిలోకి పోవడం, రెవెన్యూ మాత్రం ఎవరిపేర అయితే records లో ఉన్నదో అతనే మొత్తం భూమికంతా రెవెన్యూ కట్టడం, భూమి మాత్రం ఎవరైతే రెవెన్యూ కట్టరో అటువంటివాళ్ల స్వాధీనంలో ఉండడం జరుగుతోంది. అటువంటప్పుడు యిక్కడ తెలంగాణాలో Measurement Circle Inspector దగ్గర approach కావడం, Settlement Officer, అతను వచ్చి Survey చేసి హద్దులు చూపించడం జరుగుతోంది. కాని హద్దులు చూపించిన తరువాత కూడా ఆ హద్దుల ప్రకారం ఆ భూమిని, ఏ భూస్వామికయితే అది రావలసి ఉంటుందో అతనికి దానిని occupy చేసుకునేదానికి అధికారం లేదు. దానికొరకు అతను Civil Court కు పోవలసి ఉంటుంది. సర్వే చేయించుకునే

దానికి అతనికి 50, 60 రూపాయలు అవుతుంది. Wet lands లో 5 కుంటలు, 8 కుంటలు, 2 కుంటలు, 10 కుంటలు ఉన్నవాళ్లు కూడా యిదేవిధంగా 50, 60 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి Measuring Circle Inspector ను తీసుకొచ్చి హద్దులన్నీ సరిచేయించుకున్న తదుపరికూడా అతను ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకునే హక్కు లేదు. దానివల్ల ప్రతి ఊళ్లోను ప్రతి తాలూకాలోను కూడా యిటువంటి తగవులు పెద్దఎత్తున జరుగుతున్నాయి. Civil Court కు పోకుండా Measuring Circle Inspector వచ్చి హద్దులు చూపించిన తరువాత రెవెన్యూ Courts ద్వారానే రావలసిన భూమిని స్వాధీనం చేసుకునేటట్లు చేస్తే బాగుంటుంది ఎందుకంటే ఈ బిల్లును తెలంగాణాకు కూడా వర్తింపజేస్తున్నారు కాబట్టి Comprehensive Bill ను ప్రవేశపెడతే బాగా ఉంటుంది. దానివల్ల ఊళ్ళల్లో జరుగుతున్న తగాదాలను చిన్నచిన్న రైతులకు కలుగుతున్న యిబ్బందులను దూరం చేసిన వార్లమవుతాము. కాబట్టి దీనిని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించవలెనని నేను ఈ సవరణద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను చెప్పిన విషయం కొంచెం అర్థం చేసుకోవాలి ఈ బిల్లుకు సంబంధించినంత వరకు Legal process of Survey గురించే చేస్తున్నాం. Technique of Survey లోపలకు వెళ్లడం లేదు. దానిని గురించి వేరే బిల్లు వస్తుందని మనవిచేశాను. Technique of Survey లో కొన్ని differences ఉన్నాయి.

It may be stated that, apart from the question of integration, the systems of survey adopted in the respective regions differ largely. Though the chain and cross staff are used in both the systems, in the Telangana area, suitable base line is ranged from one end of the village to the other end and from such base line off-sets are measured to the several boundary points of the holdings. Scientific fixture and accuracy in topographic details are not aimed at. On the other hand, in Andhra, where the Credestral system of Survey is followed, each field has independent plotable data. This system is also scientific and maintenance of survey under this system is easy. The technique of survey adopted by the former Hyderabad State appears to have been based as it was then considered to be more suitable to the Maratwada areas of the erstwhile Hyderabad State. Now that those areas are merged in Bombay and as Telangana

area has more affinity to the Andhra area, it is observed that it would be necessary to introduce the system in vogue in Andhra in Telangana area also. The Board has also stated that the staff now employed in Telangana is not large and that it may easily be trained in survey parties now working elsewhere. The Madras Survey and Boundaries Act as also the provisions in the Hyderabad Act and regulations referred to above govern only the legal process of survey and do not describe the technique of survey to be adopted. ఇది technique of Survey మీద వచ్చినప్పుడు కావాలంటే యింకా ఎక్కువ చర్చచేసుకొని ఆ stage లో అవన్నీ చేసుకోవచ్చు. Legal Process of Survey కు సంబంధించిన Act కనుక నరసింగరావుగారు అనుకున్నటువంటి కష్టాలు వచ్చినప్పుడు ఆలోచించడానికి ఏ విధమైన అభ్యంతరము ఉండదు.

Sri P. Narsing Rao : I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was by leave of the House withdrawn.

Mr. Chairman : The question is :

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be read a first time.

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Mr. Chairman : The question is :

“That Clause 2 stands part of the Bill”.

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Mr. Chairman : The question is :

“That Clause 3 stands part of the Bill”.

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE 4.

Mr. Chairman : The question is :
“That Clause 4 stands part of the Bill.
The motion was adopted.
Clause 4 was added to the Bill.

CLAUSE 5.

Mr. Chairman : The question is :
“That Clause 5 stands part of the Bill”.
The motion was adopted.
Clause 5 was added to the Bill.

CLAUSE 6.

Sri B. Shankariah : I wish to move my amendment, Sir.

Sri K. Venkata Rao : This amendment is not necessary. The Government have not taken any power at all to make rules under this Act. The clause deals with power to remove difficulties, and not with power to make rules. The amendment is not therefore in order.

Mr. Chairman : The question is :
“That Clause 6 stands part of the Bill.”
The motion was adopted
Clause 6 was added to the Bill.

CLAUSE 7.

Mr. Chairman : The question is :
“That Clause 7 stands part of the Bill”.
The motion was adopted.
Clause 7 was added to the Bill.

Clause I, Preamble, Short title, extent and Commencement.

Mr. Chairman : The question is :
“That Clause I, Preamble, Short title, extent and commencement, stand part of the Bill”.
The motion was adopted.

Clause 1, Preamble, Short title, extent and commencement were added to the Bill.

Sri K. Venkat Rao : I beg to move :

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958, be read a third time and passed”.

Mr. Chairman : Motion moved.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

* శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : అధ్యక్షా ! మద్రాసులో ఉన్న Survey and Boundaries Act ను ఇక్కడకు extend చేయడం జరుగుతున్నది. కాని, అసలు Principal Act లోనే సవరించవలసిన విషయాలున్నాయి. సవరణలు లేకుండానే, 1928 వ సంవత్సరంనుంచి ఉన్న పాత చట్టాన్ని తెచ్చి extend చేయడం జరుగుతున్నది. దీనిలో ఉన్న అవకాశాలను మీదా్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను. Survey and Boundaries Act ప్రకారం చాలా తక్కువమంది surveyors ఉంటారు. తాలూకాకు ఒక్క సర్వేయరు ఉంటే— వారు సంవత్సరం పొడుగునా పని చేసినా సర్వే పని కావడంలేదు.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : వేమయ్యగారు చివరన వచ్చి, మళ్లా మొదలు పెట్టారు. Technique of Survey గురించి వారు మాట్లాడుతున్నారు. “దీనిని గురించి వేరే ఒక బిల్లును తీసుకువస్తాము, అప్పుడు చర్చించవచ్చును” అని నేను సమాధానం చెప్పగా శ్రీ సర్కింహారావుగారు ఊరుకున్నారు. Technique of Survey, ఎంతమంది సర్వేయర్లు ఉండాలి, వారికి training ఎట్లా ఉండాలనే విషయాలు House ముందుకు వస్తాయి. అట్లా వచ్చినప్పుడు వారు suggestions ఈయవచ్చు. ఈ బిల్లును legal process గురించి మాత్రమే limit చేశాము. Interpretations కు కూడా 3 సంవత్సరాలని limit చేశాము. కాబట్టి ఇంకొక legislation వస్తుంది. అప్పుడు వేమయ్యగారు సలహాల్ని ఉచితంగా ఉంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : రేపు తేబోయే బిల్లులో అయినా ఉపయోగపడతాయనే ఉద్దేశంతో కొన్ని విషయాలను మంత్రిగారి దృష్టికి తేవాలని నా ఉద్దేశ్యం. Technical గా దానికి సంబంధం లేదు అంటే సరిపోదు. రేపు బిల్లు వచ్చినప్పుడు నాకు అవకాశం వస్తుందో, రాదో! ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. గమనించాలని కోరుతున్నాను. Appliances

మొదలైనవన్నీ కూడా సర్వే క్రిందకు వస్తాయి. ఎవరికైనా తగాదా వచ్చినప్పుడు ఒక రూపాయి కట్టినట్లయితే appliance చూపించాలని ఉన్నది. రైతులు డబ్బు కట్టినా appliance చూపించక పోవడంవల్ల రైతులలో రైతులు తగాదాలు పడడం జరుగుతోంది. రెండు సంవత్సరాల క్రిందట ఊటుకూరులో రైతుల మధ్య ఈ విషయమై పెద్ద తగాదా జరిగింది. అది ప్రభుత్వ భూమా, రైతుల భూమా అనే సమస్య తేలలేదు ఆ భూమి ప్రభుత్వానిదో, రైతులదో తెల్పమని తహశీల్దారు గారిని, డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిని కోరితే ఇప్పటికింకా అక్కడకు సర్వేయరు వచ్చి సర్వే చేయలేదు Survey and Boundary Act ప్రకారం—ఆ భూమి ప్రభుత్వానిదో, రైతులదో తేల్చుటలేదు. ఇటువంటి తగాదాలు చాలా జరుగుతున్నాయి. దానికి కావలసిన డబ్బు రైతులు కట్టినప్పటికీ కూడా ఆలస్యం జరుగుతోంది. కారణం ఏమంటే—తాలూకాకు ఒకే ఒక్క సర్వేయరు ఉండడమే అనుకొంటాను. లేకపోతే ఏమైనా ఇతర కారణాలవల్ల జరుగుట లేదో, సరిగా తెలియదు. కాబట్టి తాలూకాకు ఎక్కువమంది సర్వేయరులను నియమించాలి. వారి జీతాల స్కేల్లో చాలా తేడాలుంటున్నాయి. వాటిని revise చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Survey marks (stones) విషయం కూడా కొంత చెప్పవలసి యున్నది. ఆ marks (stones) ను ప్రభుత్వం వారే పాటించడం జరుగుతోంది. అట్లా రాళ్లు పాతే సమయంలో ఒక్కొక్క రాయికి రూ. 2 లు, రూ. 2½ లు రైతుల దగ్గర నుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ రైతులు “మేము స్వంత ఖర్చులు పెట్టుకొని రాళ్లు తెచ్చి పాతుకుంటాము” అంటున్నారు. “అట్లాకాదు, ప్రభుత్వ డిపోనుంచి తెచ్చిన stones ను మేమే పాటించాలి, మీకేమీ సంబంధం లేదు, మీరు డబ్బు మాత్రం కట్టాలి” అనడం సబబుగా కనబడడం లేదు. కాబట్టి, రాళ్లు పాతేటప్పుడు రైతుల సహాయం తీసికొంటే బాగుంటుంది. కాని, సర్వే రాళ్లు పాతేటప్పుడు కొంతమంది కూలీలను engage చేశాము, వారికి మీరే డబ్బు ఇవ్వాలి అని రైతులనుంచి డబ్బు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. అట్లా కాకుండా రైతులకు ముందుగా చెప్పినట్లయితే వారి స్వంత మనుషులచేత ఈ పని చేయించుకొంటారు. ఈ విషయం మంత్రిగారు గమనించి, అట్లా చేయడానికి పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. Cross-staff మొదలైన instruments విషయం మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రతి గ్రామంలోనూ గ్రామీణులకరణాలకు ఈ instruments ను సరిగా సప్లయ చేయడం లేదు. కొన్ని సమయాలలో ఆ instruments అన్ని out of order లో ఉంటాయి. ఇంకువల్ల సర్వేలో చాలా పొరపాట్లు జరుగు తున్నాయి. సర్వే సరిగా జరగడం లేదు. Loans తీసుకోవలసి వచ్చినప్పుడు single patta, joint patta అనే సమస్య వస్తున్నది. Joint patta అయితే loan తీసుకో

దానికి ప్రతిబంధకం కలుగుతున్నది. Single patta కావాలంటే— Sub-Division కూడా create చేయాలి. ఈ కార్యక్రమంలో చాలా ఆలస్యం జరుగుతోంది. ఆలస్యం కావడమే కాకుండా దీనికోసం ప్రజలు కట్టిన డబ్బు వృథా అయిపోతోంది. కర్నూలులో ఉండగా single patta, joint patta అనే సమస్య లేకుండా lands ఇవ్వాలని మంత్రిగారు చెప్పారు అయినప్పటికీ కూడా, ఆచరణలో అమలు జరగడం లేదు. డబ్బు తీసికొని కూడా sub-divisions create చేయడంలో సంవత్సరాల తరబడి ఆలస్యం జరుగుతున్నది. ఆలస్యం లేకుండా సరిగా చేయడానికి వారు ప్రయత్నించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సర్వేయర్లు సర్వే చేయడానికి వెళ్లినప్పుడు కొన్ని సందర్భాలలో ఇప్పుడు వీలుకాదు, పంటలు పాడై పోతాయి, అని రైతులు చెబుతారు. అటువంటి సమయంలో, వారిమీద case పెట్టడానికి సర్వేయర్లకు Survey and Boundaries Act క్రింద అధికారం ఉన్నది. పొలం మంచి పంటమీద ఉండగానో, తోటల పంట కాలంలోనో సర్వేచేయడానికి ప్రారంభిస్తారు. పంటచేలు కోసిన తరువాత సర్వే చేయండి అని కోరితే వినరు. ఈ విధంగా పంటలు, తోటలు పాడై పోయి, రైతులు నష్టపడడం జరుగుతోంది. తోటలను వీలేనీ సర్వే చేస్తూంటారు. Act ప్రకారం నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని ఉన్నా, అది పరిగణనకు తీసుకోకుండా రైతులను నష్టాలకు గురిచేస్తున్నారు. ఇటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను కొన్ని సందర్భాలలో సర్వే సెటిల్మెంట్లు జరుగు తున్నాయి. అట్లా చేసేటప్పుడు పట్టా భూములను పోరంబోకు క్రింద మార్చడం—ఈ విధంగా సర్వేలో భూములు పోగొట్టుకొనడం జరుగుతోంది. పోరంబోకుల క్రిందనో, అనాధీన భూముల క్రిందనో లెక్క కట్టడం కూడా జరుగుతోంది. ఈ Act లో ఉన్న ప్రకారంగా, సమనులు జారీ చేయకుండానే నోటీసు గోడకు అంటించామనో, భూమిమీద కరిపించామనో చెబుతున్నారు లోగడ మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా సమన్లు పట్టలో ఉన్న విధంగా కాకుండా సర్వే బౌండరీ పట్టు క్రింద ఇవ్వబడిన నోటీసు సక్రమంగా రైతులకు అందించునట్లుగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాబోయే బిల్లులో ఈ లోపాలు లేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తూ నేను సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : దేవుడు శక్తి యిచ్చి మళ్ళీ మాటలు కూడ ఈ బిల్లు తీసుకొనివచ్చే అదృష్టం వచ్చే, ఈ విషయాలు జ్ఞాపకం ఉంచుకొంటాను.

Mr. Speaker : The question is:

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1958 (Bill No. V of 1958) be passed into law”.

The motion was adopted.

Sri P. Sundarayya : I would like the Land Acquisition Bill and the Land Encroachment Bill be taken up on Monday because those are important Bills and we want to study them a little further. We may now proceed to another item on the agenda.

మిస్టరు స్పీకరు : మంత్రిగారు ఏమంటారు ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టరు స్పీకరు : ఈ రెండు ఎల్లుండి తీసుకొందాము.

శ్రీ ఐదం ఎల్లారెడ్డి : అధ్యక్షా ! ఈ సందర్భంలో నేను ఒకటి కోరుతున్నాను. మాకు original acts supply చేయడం లేదు. కాని ఆ Acts ను తెలంగాణాకు extend చేస్తున్నారు. కేవలం అమెండుమెంట్లు కాపీలు యిస్తే అది చూచి అర్థం చేసుకోలేము. అసలు ఆక్టు సప్లయ్ చేస్తే, అది చదువుకొని అమెండుమెంట్లు పెట్టుకోవడానికి, దానిపై చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలా సప్లయ్ చేయడం న్యాయంకూడ. ఇప్పుడు తెలంగాణాకు సంబంధించినంతవరకు ఇవి క్రొత్త బిల్లుగానే భావించవలసి ఉంటుంది. అలా భావించి ఆ యాక్టులను సప్లయ్ చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! ఇదివరకే ఈ విషయం తమ ఎదుటకు వచ్చింది. అప్పుడు లైబ్రరీలో పెట్టమని చెప్పారు. ఒక సెట్టు ఉంది. ఈరోజే, ఆ ఒక సెట్టు సరిపోవడంలేదని సుందరయ్యగారు చెప్పారు. వెంటనే G. A. D. కు కు వ్రాశాను. మాదగ్గర 4, 5, కాపీలు ఉంటే లైబ్రరీలో పెట్టడానికి నిర్ణయించాము. మొత్తం 140 ఆక్టులను ప్రతిది అచ్చు వేసి మళ్ళీ దానికి అమెండుమెండ్స్ పెడితే దానిని అచ్చు వేసి తెలంగాణాకు సంబంధించినంతవరకు అమెండుమెండ్స్ తీసుకొనివస్తే దానితో మళ్ళీ అచ్చు వేయడం ఇదంతా సాధ్యమయ్యే వ్యవహారం కాదు. పాత చట్టాలకు అమెండుమెంట్లు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ఆ Original Acts సప్లయ్ చేయడం అనేది impossible. అందువల్ల, లైబ్రరీలో larger number of sets సోమవారంనాటికి ఏర్పాటు చేస్తాము. దానికి నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు. Original Act సప్లయ్ చేయాలనే సిద్ధం ఎక్కడా లేదు. లెజిస్లేషన్ లో అనుభవం ఉన్నవారికి అందరికీ తెలుసు. అమెండ్మెంట్ ఆక్టు వచ్చినప్పుడు ఒరిజినల్ ఆక్టు ఎక్కడా సప్లయ్ చేయరు. పార్లమెంటులో కూడ అంతే ! కాని యంతవరకు మన సభ్యులు కోరినందువల్ల, land legislation కు సంబంధించినది పెద్ద సమస్య కాబట్టి అచ్చు వేయించి ఎన్ఫోర్స్ లా ఆక్టు as amended తో

20 ఆక్టులు, అమెండుమెంట్సుతో కలిపి అచ్చు వేసి యిచ్చాము. ల్యాండు ఎక్స్‌జిజిషన్ ఆక్టు Central Act. దీనికి వారి దగ్గరనుంచి ప్రింటుచేసి తీసుకొనివచ్చి, దానికి ఆంధ్ర అమెండుమెంట్లు, మళ్లా తెలంగాణా అమెండుమెంట్లు వీటి అన్నిటికి కలిపి ఆంధ్రప్రదేశ్ అమెండుమెంట్లు అయిన తరువాత, ఇన్ని స్టేజిలలో అచ్చు వేసి, రిజిస్ట్రేషన్, నడవడం చాలా కష్టమైన విషయం. అందుచేత interest ఉన్న సభ్యులు తైబ్రరీ మీద ఆధారపడాలి. మా దగ్గర ఉన్న కాపీలు మాత్రం తైబ్రరీలో పెడతామని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

మిష్టరు స్పీకరు : తైబ్రరీలో ఎన్ని కాపీలు ఉన్నాయి ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇప్పుడు ఒకటి ఉందని చెబుతున్నారు. అందుచేత మా దగ్గర ఉన్నవి తీసుకొచ్చి పెడదాం అనుకొంటున్నాము.

మిష్టరు స్పీకరు : మీకు ఇప్పుడు దొరకదా ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అది 1869, 1883 నాటివి. నామట్టుకు నేను ఎంతో శ్రమపడి వెతికి తీసుకొని వచ్చాను. ఇవన్నీ తిరిగి ప్రింటుచేయాలంటే 3, 4 లక్షల రూపాయలు అవుతుంది. అందుచేత మేము చేయగలిగింది అట్లా ఉన్న సెట్సు తీసుకొనివచ్చి తైబ్రరీలో పెడతాము. Interested members చదువుకొంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి : అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు వారు ఏమి చెబుతున్నారంటే సాంప్రదాయం లేదని అంటున్నారు. అసలు నేను చెప్పేది ఏమనంటే తెలంగాణాకు సంబంధించినంత వరకు, యిది కొత్త బిల్లు అని అంటున్నాను. అందుచేత ఆక్టు సప్లయ చేయవలసి ఉంటుంది. వారికే అతి కష్టంమీద దొరికినట్లు మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. మేము దానిని study చేయకుండా ఎట్లా amendments పెట్టగలం? మాకు substantial amendments కొన్ని ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇప్పుడు దీనికి సంబంధించి వ్రాసినటువంటి పుస్తకాలు వంద ఉన్నాయి. అవి అన్ని పట్టుకొనివచ్చి యివ్వమంటే సరిపోదు. మనం పండితులంకాము. ఈ వేళ రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టును పట్టుకువచ్చి యిక్కడ పెట్టాము అనుకోండి. ఆ Act ను చదవడంవల్ల ఏమీ సరిపోదు, ఏమీ తెలియదు. ఆ ఆక్టుమీద వ్రాసిన కామెంటరీస్ ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క పుస్తకం రూ. 13/-, 14/- రూ. లు ఉంటుంది. ప్రయివేటు తైబ్రరీస్ కో, పబ్లిక్ తైబ్రరీస్ కో ఫోయి చదువుకోవాలి. చాలా కాలంనుంచి House లో ఉన్నటువంటివాళ్లకు ఈ విషయాలు తెలుసు, పాఠదానికి అమెండుమెంట్లు వచ్చినప్పుడు,

పాతది వెతుక్కొని, చదువుకొని చేసుకోవడం అలవాటు. ప్రతి ఆక్టుకు మూడు వందలు కాపీలు చొప్పున ప్రింటుచేసుకొంటూ, అమెండు చేసుకోవడం ప్రారంభిస్తే ఈ integration laws మన శతాబ్దంలో జరిగేటట్లు కనపడదు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : ఈ Acts తెలంగాణాకు extend అవుతున్నాయి. ఆ కాపీలు లేవని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. తెలంగాణాకు extend అయ్యాక, కాపీలు లేకపోతే వెంటనే అమలుపరచడం ఎట్లా ?

శ్రీ. కె. వెంకటరావు : అవి ఎలాగైనా ప్రింటు అవుతున్నాయి.

The Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill, 1958.

Sri K. Venkata Rao : I beg to move that the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill, 1958 be read a first time.

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri S. Ranganatha Mudaliar : On a point of information, Sir, is it Bill No. 10 or Bill No. 18 ? There is a Bill (No. 10 of 1958) published on February 19, 1958 to provide for the extension of certain laws to the transferred territories of the State of Andhra Pradesh. There is another Bill, Bill No. 18 of 1958, published on June 16, 1958. I just want to know which Bill is under consideration. Both seem to be the same.

Sri P. Sundarayya : I think we are considering Bill No. 10 of 1958.

Sri K. Venkata Rao : I have moved the Bill mentioned at item (b) of the Agenda.

Sri P. Sundarayya : It does not make clear whether it is Bill No. 10 or Bill No. 18.

Sri K. Venkata Rao : I am moving Bill No. 18, which seeks to extend to the transferred territories :—

1. The Madras Revenue Malversation Regulation, 1822
2. The Madras Revenue Malversation (Amendment) Regulation, 1823
3. The Madras Subordinate Collectors and Revenue Malversation (Amendment) Regulation, 1828
4. The Madras Revenue Malversation (Amendment) Regulation, 1832
5. The Madras Public Property Malversation Act, 1837
6. The Land Improvement Loans Act, 1883, and
7. The Agriculturists' Loans Act, 1884.

Mr. Speaker : Please explain the nature of each Bill. Whether it should be extended or not, the House has to decide.

Sri K. Venkata Rao : Yes, Of course. Bills 1 to 5 mentioned by me provide for a summary of the method of recovery of land revenue embezzled by Village Officers.

The grant of takkavi loans in the Andhra area of the State is regulated by the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists' Loans Act, 1884, while the grant of similar loans in the Telangana area is regulated by the Hyderabad Land Improvement Loans Act, 1950 and the Hyderabad Agriculturists' Loans Act, 1950. The provisions in the two sets of the Acts referred to above are, for the most part identical in content. The Hyderabad Act merely follows the Central Act in force in the Andhra area of the State. Further, the scope of the Agriculturists' Loans Act in force in the Andhra area of the State is far wider in that it contains provisions for the grant of loans for the relief of indebtedness also while such provision is absent in the Hyderabad Agriculturists' Loans Act. The Government have, therefore, decided to extend the Central Acts which are in operation in the Andhra region of the State to the Telangana region also. Opportunity is being availed of to make certain minor and textual amendments to the

Regulations referred to above. The various clauses of the Bill, I shall explain just now, Sir.

Clause 1 : This is the clause relating to short title and commencement. Power is proposed to be taken to bring the operative provision of the Bill into force from a notified date in order to ensure that preliminary arrangements such as issue of rules, instructions etc. are completed before the new laws are made applicable to the Telangana area.

Clause 2 is only a definition clause.

Clause 3 seeks to extend the enactments mentioned by me which are in force in the Andhra area to the Telangana region also. In respect of items 1 to 5 mentioned by me, i. e. the Malversation Acts, including the Madras Public Property Malversation Act, there are no counter-parts in Telangana. There are some executive instructions about embezzlements etc. which do not appear to be sufficiently comprehensive. It is therefore, proposed that the laws in force in the Andhra area may be straightaway extended to the Telangana area also. Similarly, in the case of items 6 and 7, i. e. the Land Improvement Loans Act and the Agriculturists' Loans Act, the Central Acts in force will be extended throughout Andhra Pradesh. The Hyderabad Acts in force in Telangana are mostly copies of the Central Acts. It is, therefore, considered appropriate to extend the Central Acts to the Telangana and the Andhra areas.

Clause 4: The expression 'Subordinate Collector, Assistant Collector and Collector' appearing in the Malversation Amendment Regulation, 1828 will include Deputy Collectors also. As the Acts are exclusively intended to confer on Deputy Collectors the power relating to matters dealt with in the above regulation, it is considered that these provisions may conveniently be incorporated in the main regulation itself by a minor textual amendment and repeal these Acts. The present clause, therefore, seeks to make this textual amendment of Regulation VII of 1828 to

achieve the above purpose. Clause 8 of the Bill provides for the repeal of the Madras Deputy Collectors' Act 1914 and the Uncovenanted Officers Act, 1857.

Clause 5 seeks to make a minor textual amendment to Section 1 of the Public Property Malversation Act 1837 by vesting Deputy Collectors with the powers of Subordinate Collectors and Assistant Collectors. This follows the amendment sought to be introduced in Clause 4 discussed just now.

Clause 6: According to sub-section (2) of Section 1 of the Land Improvement Loans Act, 1883 and sub-section (1) of section 2 of the Agriculturists' Loans Act, 1894, both the Acts have been extended to the whole of India except to those territories which immediately before 1-11-1956 were comprised in Part B States. The territories which now comprise the Telangana area were part and parcel of the erstwhile Hyderabad State. This amendment is necessary to extend the two Central enactments to the Telangana area as contemplated in clause 3.

Clause 7 is an enabling provision which seeks to give power to Government to remove any difficulty etc.

Clause 8 seeks to repeal the Madras Deputy Collectors Act and the Uncovenanted Officers Act. As I have just now said, the repeal of the former Acts in Andhra is necessary. Provisions contained in these Acts are proposed to be incorporated in the main Regulation and Acts.

This is the content of this Bill, Sir. The Acts mentioned in the Bill are all ancient Acts. We are repealing about 7 of them and incorporating them into one Act and are also bringing the Central Acts regarding Land Improvement Loans and Agriculturists Loans into force in Telangana. These are procedural details and I seek the approval of the House for the Bill.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : On a point of order. ఈ ప్రాదేశికాదు అగ్రికల్చరిస్టు లోన్లు యాక్టు, ప్రాదేశికాదు అగ్రికల్చరిస్టు లాండు ఇంప్రూవ్ మెంట్ లోన్లు యాక్టు ఈ రెండున్నూ పెడ్యూల్డ్ సబ్జెక్టుకు సంబంధించినవి. పెడ్యూల్డ్ సబ్జెక్టులో అగ్రికల్చర్ ఉన్నందున వీటిని రీజినల్ కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసి ఉంటుందని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అగ్రికల్చర్ అనేముక్క process of an operation. So it does not at all come under the Schedule of the Telangana Regional Committee,

Mr. Speaker : Let me hear him first.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఆయన కూర్చున్న తరువాతనే నేను తెచ్చి చెప్పాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అగ్రికల్చర్ లోన్లుగాని, అగ్రికల్చర్ లాండు ఇంప్రూవ్ మెంట్లుగాని అగ్రికల్చర్ కు సంబంధించిన ప్రతి విషయమున్నూ, పెడ్యూల్డ్ లో అగ్రికల్చర్ ఉన్నది గాన దానిలోని సబ్జెక్టును affect చేస్తవి. కాబట్టి వాటిని రీజినల్ కమిటీ consider చేయవలసి ఉంది. కాన వాటిని రీజినల్ కమిటీకి పంపాలని నా అభిప్రాయం. ఈ చట్టాల పేర్లలోనే అగ్రికల్చరల్ లోన్లు యాక్టు అని, అగ్రికల్చరల్ లాండు ఇంప్రూవ్ మెంట్ యాక్టు అని clear గా ఉన్నది.

The Statement of objects and reasons states :-

“The grant of takkavi loans in the Andhra area of the State is regulated by the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists’ Loans Act, 1884, while the grant of similar loans in the Telangana area is regulated by the Hyderabad Land Improvement Loans Act, 1950 and the Hyderabad Agriculturists’ Loans Act, 1950. The provisions in the two sets of the Acts referred to above are, for the most part identical.....”

అందువల్ల అగ్రికల్చర్ పెడ్యూల్టుకు సంబంధించినది కాబట్టి ఈ రెండు enactments తెలంగాణ రీజినల్ కమిటీకి పంపవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ పి. నుందరయ్య : నేను అంతే చెప్పవలసి ఉంటుంది. మంత్రిగారు ఇంతకుముందు అగ్రికల్చర్ అంటే ఆవరేషన్ మాత్రమే అన్నారు. State list No 2 చూచినచో స్టేట్ సబ్జెక్టు అను దగ్గర అగ్రికల్చర్ అనునది ఒకటి ఉన్నది.

అగ్రికల్చర్ అన్నప్పుడు land reforms, tenancy taxation మొదలైన వన్నీ దానిక్రిందికే వస్తవి. అందువల్ల అగ్రికల్చర్ సబ్జెక్టు అన్నప్పుడు దానికి సంబంధించి Comprehensive law అంతాగూడ ప్లేటుకు సంబంధించించేగాని యూనియన్ కు సంబంధించినది కాదు. అందుచేత యూనియన్ లిస్టు ప్రకారం కాన్ స్టిట్యూషన్ ప్రకారం జనరల్ గా అగ్రికల్చర్ అనే పదం ఉపయోగించిన any thing that connects with the agriculture అని అర్థం. అగ్రికల్చర్ ఇంప్రూవ్ మెంట్స్, land reforms, అగ్రికల్చరల్ డెటూర్స్ సంబంధమైనవి, agricultural education ఇవి అన్ని అగ్రికల్చర్ అనే Comprehensive subject క్రిందకు వస్తవి.

అందుచేత ఈ అగ్రికల్చరుకు ఈ రకంగా ప్రెసిడెంట్లు ఆర్డరు యిచ్చినప్పుడు అగ్రికల్చరు, కోఆపరేషన్ అని జనరల్ గా యిచ్చినప్పుడు...

Mr. Speaker: Why do you bring in land reforms? Land reforms pertain to the relationship between the landlord and tenant, etc. Agriculture means development of agriculture, improvement of agriculture, etc.

మీరిప్పుడు అన్ని కల్పించున్నారు. అది యిప్పుడు అనవసరము. తర్వాత చూస్తాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అది వచ్చినప్పుడు చూస్తాము అన్నది వేరే సంగతి.

మిష్టరు స్పీకరు : 2, 3, 4, 5 యిప్పుడు రావుకదా? అవి వదలివేయండి. ఇప్పుడు 6, 7, 8. అనేవి ఆ అగ్రికల్చరు టర్మ్ లోకి వస్తవా? రావా? అనే విషయము యిప్పుడు మనము ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : ఇప్పుడు ల్యాండు ఇంప్రూవ్ మెంట్లు, ల్యాండు లోన్స్ ఉన్నవనుకొనండి. అవి వున్నప్పుడు

“Agriculture, including agricultural education and research, protection against pests and prevention of plant diseases.”

అనిజనరల్ గా యిచ్చినప్పుడు అసలు అగ్రికల్చరు ఇంప్రూవ్ మెంట్లు కావలయు నని దానిలోకి వస్తుంది. అందుచేత లోన్స్, సెన్సిటివ్ గా అగ్రికల్చరు ఇంప్రూవ్ మెంట్లు, యాక్ట్, అగ్రికల్చరు లోన్స్ యాక్ట్ రెండు డివిజన్ లో యిన్ క్లూడ్ చేసినప్పుడు వ్యవసాయాభివృద్ధికి చేసే దానికొరకు తప్ప యింకొక ఉద్దేశము కొరకు

కాదు. ఇప్పుడు తక్కువ అప్పులు యిచ్చిన లేకపోతే యింప్రువ్ మెంటు కోసము యిచ్చినప్పటికీ అది వ్యవసాయం అభివృద్ధి చేయడానికి యిస్తారు. ఇండిపీజిల్ కు దక్షణముగా యిస్తున్నాము. తిరిచిస్తే మేము యివ్వముఅనే పద్ధతి కానేకాదు. అందుచేత అప్పులకు సంబంధించినవి అగ్రికల్చరు యింప్రువ్ మెంటులో ఒక భాగము క్రిందికి వస్తవి. గనుక ఈ అగ్రికల్చరు అనేది జనరల్ గా ఉపయోగించినప్పుడు తప్పనిసరిగా ప్రెసిడెంటు ఆర్డరు ప్రకారముగా రిజనల్ కమిటీకి వెళ్లవలసి వస్తుంది అనుకొనండి.

Mr. Speaker : Item 8 of First Schedule to the Regional Committee order contains,

“Agriculture, co-operative societies, markets and fairs.

అగ్రికల్చరు అనడములో తక్కువ లోన్స్ యివ్వడము, దానిని యింప్రువ్ మెంటు చేయడము, లోన్స్ యివ్వడమనేది దానికి వస్తుందా? రాదా? అన్నది డై రెక్టు పాయింట్.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇప్పుడు అగ్రికల్చరు డెవలప్ మెంటు ప్రధానము. అగ్రికల్చరు అన్నప్పుడు వారు యాక్టులో వున్నది పెడ్యూలులో చూపించారు. దానికి సంబంధించిన సబ్ జక్టు, అసలు అగ్రికల్చరుఅంటే యిప్పుడు తెలంగాణ పరియ్యలో చేయవలసినపని ఏమనగా — దాని నేవిధముగా అభివృద్ధి చేయాలి, దాని కే విధముగా ప్రభుత్వము సహాయము చేయాలి. ఆసహాయము చేసేవాటిలో తెలంగాణ యొక్క అభివృద్ధికిగాని, ప్రయోజనానికిగాని ఏవిధముగా సౌకర్యాలు చేసుకుంటే వీలగుచున్నది అనేది, తెలంగాణ ప్రజానీకానికి మనము యిచ్చినటువంటి హక్కులో ఒకటి. అందువలన యిప్పుడు దీనిలో రెండు వున్నవి. ఒకటి ల్యాండు యింప్రువ్ మెంటు; రెండవది అగ్రికల్చరిస్టు అనేటప్పుడు అగ్రికల్చరుకు సంబంధించినదే అగుచున్నది. ల్యాండు యింప్రువ్ మెంటు కూడ అగ్రికల్చరుకు సంబంధించినది. రెండుకూడ మెయిన్ అగ్రికల్చరు పర్పస్ కే వస్తున్నవి. గనుక అగ్రికల్చరు పర్పస్ కు సంబంధించి నటువంటిది ఏనందర్భములో వచ్చినా కూడఅక్కడవున్న పరిస్థితులు, పరిణామాలు, క్యారెక్టర్లు వాటిని అమలుజరుపుట కోసము వాటికి కావలసిన సౌకర్యాలు ఏవివుంటవో నిర్ణయించుకొనే హక్కు చర్చచేసే హక్కు, మార్పులుచేసే హక్కు, తెలంగాణ రిజనల్ కమిటీకి ఏమైన ఈ రాష్ట్రపతి ఆర్డరు ప్రకారము యిచ్చినాము. గనుక దానిని యిప్పుడు ముట్టుకొని మనకు ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వున్న ఏక్షన్స్ ను వాటికి యధాతథంగా అప్లీ అ్ చేసినట్లైతే వారికి యిదివరకు యిచ్చిన అవకాశములు మార్చుకొనడానికి గాని,

సరిచేసికొనడానికి గాని వారికిచ్చిన స్వాతంత్ర్యాన్ని తీసివేసినట్లు అనేది పమైన క్లియరుగా అగుపడుచున్నదా? అందువలన అగ్రికల్చరు అన్నప్పుడు, అగ్రికల్చరు యింప్రూవ్ మెంటు ప్రధాన మైనది.

మిష్టరు స్పీకరు : వారి స్వాతంత్ర్యాన్ని తీసివేయాలన్న ప్రశ్నకాదు. అది అంతా యిప్పుడెందుకు? ఎక్జాప్టుగా దానిక్రిందికి వస్తుందా? వస్తే ఏమిచేయాలి? ఉభయులను అడుగుచున్నాను. ఆ సంగతి నాకు తెలియవలెను. వారి హక్కు తీసివేస్తాము అనేసంగతి ఏమిలేదు ఇప్పుడు తెలంగాణవారికి వ్యతిరేకంగా ఎవరు లేరు. వారి కనుకూలముగా చేస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ల్యాండు యింప్రూవ్ మెంటు అన్న తర్వాత అగ్రికల్చరు అనేది ప్రధాన సబ్జెక్టు ల్యాండు యింప్రూవ్ మెంటు లేకపోతే ల్యాండు యింప్రూవ్ మెంటుకు కావలసిన లోన్స్ యింకా ఫ్రాగ్ మెంటేషన్ గాని...

మిష్టరు స్పీకరు : ఫ్రాగ్ మెంటేషన్ యిందులోలేదు. ల్యాండు రిఫార్మిస్ అనేమాట యిందులోలేదు. 5400 దానికికూడ వర్తిస్తుందా? అన్నమాట యిందులో లేదు. అవన్నీ తీసుకురాకండి, యిప్పుడు వున్నదేమిటంటే,

“Does ‘Agriculture’ include improvement of agriculture, development of agriculture, helping development of agriculture by giving taccavi loans, etc.”?

అంతవరకే కన్ ఫైన్ కావలసింది. అంతవరకే మాట్లాడండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అందువలన అగ్రికల్చరు అన్నప్పుడు దానికి యిచ్చే సహాయాన్నిబట్టి అసలు అగ్రికల్చరు అభివృద్ధి ఐనది. గనుక అగ్రికల్చరుకు యిచ్చే లోన్స్ ఎట్లుండవలయును, ఏ విధముగా వుండవలయును అనే నిర్ణయము యిదివరకు చేసిన ఏళ్ళలో వున్నది. దాన్ని యిప్పుడు తెలంగాణాకు ఎక్స్టెండ్ చేస్తున్నారు. అట్లా ఎక్స్టెండుచేసినప్పుడు వారి యొక్క అంగీకారము కావలసినది.

మిష్టరు స్పీకరు : దానిక్రిందికి వస్తుంది అంటున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అట్లాగే ల్యాండు యింప్రూవ్ మెంటు ఏళ్లు కూడానా?

మిష్టరు స్పీకరు : పెడ్యూల్ మేటర్ రి అనేదాని క్రిందికి వస్తుంది.

శ్రీ డి. హనుమంతరావు : ఈ రిజిస్టర్ కమిటీకి రిఫర్ చేసే నిమిత్తము యిప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పినారు. ఇందులో statement of objects and

reasons తుదిభాగములో హైదరాబాదులో యిదివరకు existence లో వున్న ఏళ్లును రిపీట్ చేసే నిమిత్తము యిది చేయబడుచున్నది. గనుక తప్పక యీ బిల్లులో ఉదహరించి ఈ రెండు ఏళ్లును రిజిస్టర్ కమిటీకి రిఫర్ చేయవలెనని నేను మనవి చేయుచున్నాను. ఇందులో,

“The grant of takkavi loans in the Andhra area of the State is regulated by the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists' Loans Act, 1884, while the grant of similar loans in the Telangana area is regulated by the Hyderabad Land Improvement Loans Act, 1950 and the Hyderabad Agriculturists' Loans Act, 1950. The provisions in the two sets of the Acts referred to above are, for the most part identical. It is proposed to extend the Land Improvement Loans Act, 1883 and the Agriculturists' Loans Act, 1884 to the Telangana area Also.....” అని ఉంది.

ఇది ఎక్స్‌పెండ్ చేయబడుతుంది గనుక రిజిస్టర్ కమిటీ కన్సిడరేషను తప్పక పంపవలెనని మనవిచేయుచున్నాను.

Mr. Speaker: Does any other members representing Telangana want to throw some light on this? ఏమండి నరసింగరావు పంతులుగారూ, మీరేమైన చెప్పతారా? అది మీలో మీరు ఆలోచించుకొనండి. నాకు ఏమి సంబంధములేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు: ఇప్పుడు తమరి దృష్టికి 14 తీసుకవచ్చారు. 18 చదువవలసిందని కోరుచున్నాను. Constitution లోని 2వ అర్టికల్ 18 బి చదువవలెనని నా కోరిక. ఇక్కడ

Item 14: “Agriculture, including agricultural education and reseasch, protection against pests and prevention of plant diseases.”

Item 18: “Land, that is to say, rights in or over land, land tenures including the relation of landlord and tenant, and the collection of rents; transfer and alienation of agricultural land; land improvement and agricultural loans; colonization.”

యివన్ని ల్యాండు అనే ఐటమ్ క్రింద పెట్టగలరు. అగ్రికల్చరు క్రింద కాదు. అందు వలన ఈలిస్టులో క్లారిఫికేషన్ డిఫరెంటుగా వుంది. రెండవ విషయమేమనగాని వారి అబ్జెక్ట్ చేసిన ఐటమ్స్ అసలు సెంట్రల్ ప్లాన్. అవి ఆంధ్రలో యిది వరకు ఎక్స్టెండ్ చేసినారు. ఇండియా అంత ఎక్స్టెండ్ చేసినారు. పార్టు బి స్టేట్సుకు అప్పుడు చేయరానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు పార్టు బి స్టేట్సుకు ఎక్స్టెండ్ చేస్తున్నారు. ఇక్కడవర్టికులర్ గా ఎఫెక్టింగ్ తెలంగాణ అనే విషయమే లేదు.

Those come under 'land' and not under 'agriculture'. Both the things are extended throughout India to all Part A States including Andhra State.

తర్వాత ఆంధ్ర స్టేట్స్ ఏ. స్టేట్సు, బి. స్టేట్సు మర్రి ఐన తర్వాత బి. స్టేట్సుకు కూడ యిది ఎక్స్టెండ్ అగుతుంది. దీనిలో ఎక్స్టెన్డింగ్ పొజిషన్ ఏమిలేదు చేసు మొన్ననే మనవి చేసినాము. తెలంగాణ విషయములో ఏమైన సభరు అగు చున్నదంటే certainly, I am the first man to surrender my point.

మిస్టరు స్పీకరు : ఇందులో తెలంగాణ సభరు అగుచున్న సంగతి నాకు ఏమీ కనిపించలేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : మనకిక్కడ ఒక గైడెన్స్ లిస్టు వుంది. 14 Agriculture కల్చరు హెడ్డింగు పెట్టి దానిలో చేసినది అని రిఫర్ చేసినారు. 18 హెడ్డింగులో ల్యాండ్ని పెట్టి వ్రాసినారు. అందువలన ఈ రెంటిలో ల్యాండా, లేక అగ్రికల్చరా ?

మిస్టర్ స్పీకరు : 7 వ షెడ్యూలులో రెండు ఐటమ్స్ వున్నాయి. 14 వ ఐటమ్ వ్యవసాయము (agriculture) అని ఉన్నది. What is meant by 'agriculture' in scheduled matters is only item 14; 18 వ ఐటమ్ land అని వేరే ఉన్నది; Land terms, land reforms, Collection of rent, agriculturists' lands - ఇవన్నీ రాజ్యాంగంలోని 7 వ షెడ్యూలులో ఉన్న 18 వ ఐటమ్ క్రిందకు వస్తాయి; By 'agriculture' in scheduled matters of President's order only item 14 is meant; ఈ విధంగా అంటున్నారు మంత్రిగారు. దీనిపై ఏమైనా చెబుతారా ?

శ్రీ పి. నరసింగరావు : Land Improvement Loans Act అని ఉన్నది. Land Improvement చేసికొరకు చేయాలి-agriculture కొరకే రాజ్యాంగంలో 'Land' నిర్వచనం క్రిందకు వస్తుందని మంత్రిగారు చెప్పడం సరికాదు వ్యవ

సాయాభివృద్ధి కొరకు అప్పులు ఏ విధంగా ఇవ్వాలనే విషయమై రెండు చట్టాలున్నాయి. అందుచేత పెడ్యూలులో చెప్పబడిన 'agriculture' క్రిందకే ఈ బిల్లు వస్తుందని అందుచేత దీనిని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందుకు పంపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను మొదటనే మనవి చేసాను. పెడ్యూలులో చెప్పిన 'agriculture' అనే మాటను general గా అర్థం చేసుకోవాలి కాని restricted sense లో నిఘంటువులో చెప్పిన అర్థంలో తీసుకుంటే ప్రసిడెంటు ఆర్డరు యొక్క spirit ను పోగొడుతున్నాము అన్నమాట. ఈ బిల్లునల్ల తెలంగాణాకు నష్టంలేదని మంత్రిగారు పదేపదే చెబుతున్నారు నిజమేకావచ్చు. నష్టం లేకపోయినా లాభమే అయినా ఆ విషయాన్ని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందు పెట్టవలసిందే. తెలంగాణాకు నష్టమైన విషయాన్ని రిజిస్టర్ కమిటీ ముందు, లాభం ఉన్న విషయాలు పెట్టనక్కరలేదని మంత్రిగారి అభిప్రాయమా? అట్లా అయితే అది సరికాదు. తెలంగాణా ప్రజలకు లాభమే కలిగినా, నష్టమే కలిగినా పెడ్యూలుకు చెందిన విషయాలకు సంబంధించి తెలంగాణాకు ముఖ్యంగా అనువర్తించే బిల్లులు అన్నీ రిజిస్టర్ కమిటీ ముందుకు వెళ్లవలసినదే. ఆ విషయాన్ని తెలంగాణా సభ్యులు చర్చించి నిర్ణయించుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే ప్రసిడెంటు ఆర్డరు చేసినది; అందులో ఒక లిస్టు ఇచ్చినారు అందులో 'agriculture' అని ఉన్నది. 'agriculture' అంటే కేవలం వ్యవసాయ సంబంధమైన పరిశోధనలు, ఎరువులు, విత్తనాలు మొదలైన వ్యవహారాలే అనుకొనుటకు వీలులేదు. ఇంత మాత్రమే అయినట్లుంటే పెడ్యూల్లో విషయాలలో 'వ్యవసాయము' అని చేర్చవలసిన అవసరమే లేదు. వ్యవసాయ శాస్త్రమునకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు తెలంగాణాలో ప్రత్యేకంగా ఏమీలేవు. అన్ని రాష్ట్రములలోను ఒకే విధంగా ఉన్నవే, ఈ narrow sense లోనే 'agriculture' అంటే అర్థం చెప్పుకూడదు. ఆ మాటను general అర్థంలో - agricultural conditions అనే అర్థంలో - వాడినట్లు అనుకోవలసి ఉంటుంది అప్పుడు agriculture improvement loans, భూముల అమ్మకం, ధారాదత్తం చేయడం - ఇవన్నీ ఇందులోనికి వస్తాయి ఇటువంటి comprehensive senseలో ఆ మాటను వాడినట్లు మనం చెప్పుకోవాలి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : మిగిలినది అంతా ఉంటే 'sale of land' అని ఎందుకు పెట్టారు ?

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నా పాయింటు ఒక్కటే, 'Agriculture' అంటే తెలంగాణా agriculturists యొక్క బాగోగులకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు అని తప్ప వ్యవసాయము - దాని పద్ధతులు అనే narrow అర్థంలో

దీనిని వాడినట్లు చెపితే ప్రసిడెంటు ఆర్డర్ యొక్క ఉద్దేశమే పోతుంది. Irrelevant అయిపోతుంది. ఒకసారి చెప్పిను; మరల చెబుతాను. ఏరకంగా విత్తనాలు వాడాలి, ఎరువులు వేయాలి, ఎట్లా పంటలు పండించాలి. ఇటువంటి సాంకేతిక విషయాలకు చెందితే మాత్రం 'agriculture' అర్థం క్రిందకు వస్తే - agricultural sense అనే అర్థంలో వాడితే - అందులో విశేష 'మేమున్నది' అన్నీ రాష్ట్రంలోను దేశం అంతటా, ప్రపంచం అంతటా agricultural science ఒక రకంగానే ఉంటుంది. There is nothing special for Telengana about agricultural science. Agricultural conditions అనే అర్థంలో వాడినట్లయితేనే అర్థం కనిపిస్తుంది. అప్పుడే తెలంగాణాలో ఉండే ప్రత్యేక వ్యవసాయ పరిస్థితులు అని అర్థం అవుతుంది. Agricultural Improvement Act క్రింద 14 నుంచి 18, 32 సెక్షనులన్నీ 'వ్యవసాయం' కు సంబంధించినవే అవుతాయి. ఆ general sense లోనే వాడినారని నా మనవి. అట్లా కానిచో agricultural loans కాని మైనర్ ఇరిగేషన్, భూసంస్కరణలు కాని, land acquisition కాని దీని క్రిందకు రావు. ఇది ఏదీ రాకపోతే 'agriculture' క్రిందకు వచ్చేది ఏమి ఉంటుంది ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : 'Agriculture' పీటన్నింటిని cover చేస్తే 'sale of land' అని రాజ్యాంగంలో వేరే వ్యాయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను అడిగిన దానికి జవాబు చెప్పండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను అడిగిన దానికి మీరు చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరిద్దరూ మాట్లాడుకోవద్దు; నాతోచెప్పండి. నేను సుందరయ్యగారు మాట్లాడుతుంటే వింటున్నాను. ఇక్కడ నా ఆర్డరు ప్రకారం జరుగకపోతే ఎట్లా? మంత్రిగారు తరువాత reply ఇవ్వవచ్చును.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే— agriculture అనే దానిని ఇక్కడ extensive sense లో వాడారు. 'వ్యవసాయక పరిస్థితులు'— agricultural conditions అనే అర్థంలో వాడారు తప్ప వ్యవసాయ పరిశోధన అనే అర్థంలో వాడలేదు. వ్యవసాయ శాస్త్రం, వ్యవసాయ పరిశోధన అనేది తెలంగాణాకు వేరే ఉన్నదా? ఆంధ్రకు ఒకటి కర్నాటకానికి ఒకటి, తెలంగాణాకు ఒకటి ఉన్నదా? శాస్త్ర విషయాలు అంతటా ఒకటే. అందులో specially related to Telengana ఏమైనా ఉన్నదా? Agricultural conditions అన్నప్పుడే తెలంగాణాకు మిగతా రాష్ట్రానికి వ్యత్యాసం ఉంటుంది; ప్రత్యేక

చిక్కులుంటాయి. పీటన్నింటిని రీజినల్ కమిటీముందు చర్చించాలని ప్రెసిడెంటు ఆర్డరు ఉద్దేశంకాని ఒక్క agriculture science కు సంబంధించిన వ్యవహారాలు మాత్రమే వస్తాయని అర్థం చెప్పడం సాహసము అవుతుంది. ఈ బిల్లు తెలంగాణా లోని agricultural conditions కు ప్రధానంగా చెందిన బిల్లు కాబట్టి దానిని రీజినల్ కమిటీముందుకు పంపాలని మనవి చేస్తున్నాను.

* శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా! పెడ్యూలులోని విషయం గురించి చర్చించాము. అది కాక, ఇది సెంట్రల్ యాక్టు. 'ఏ' రాష్ట్రాలలో అమలు చేసిన చట్టాన్నే 'బి' రాష్ట్రాలకు కూడా అమలు చేస్తున్నామని మంత్రిగారు అన్నారు. అట్లా అయితే దానికి వేరే బిల్లు అవసరంలేదు. ఆండ్రప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత వచ్చిన adaptation order క్రింద వస్తుంది Concurrent list....

మిస్టరు స్పీకరు : 1883 లో Concurrent list పుట్టలేదు. Please do not refer to it. 1883, 1884 లో అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికే ఉన్నది. Concurrent list, మరొక లిస్టు అంటూలేదు. Now they have all come under States list.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అందువల్ల State Legislature లోకి వచ్చే టప్పటికల్లా ఆ definition agriculture అనే దాంట్లో దానికేకాకుండా అన్వయం పూర్తిగా అవుతుంది. Agriculture కు సంబంధించి వచ్చేటప్పటికి ఒక భూములకే సంబంధించినది కాదు. భూములు కొనడమూ లేదా అనే సమస్య ఒకటి వుంది. కనుక అక్కడ ప్రజలు యిక్కడ కొంటున్నారనే అనుమానాలున్నందువల్ల ప్రత్యేకంగా sale of the land అని పుడవారించడం జరిగింది. ఇక తక్కినవన్నీ వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించిన మొత్తం regulations, sale of agricultural land regulation. ఎవరెవరు కొనవచ్చు. ఎవరెవరు కొనకూడదు? అనే అంశాలకు సంబంధించిన regulation కాని agricultural భూమికి సంబంధించిన అభివృద్ధి ఎప్పుడెప్పుడు ఏ విధముగా చేయడానికి ఫీలుంటుంది అనే అంశాలు agriculture క్రిందకు వస్తుంది. Agriculture వచ్చినప్పుడు దానికి కావలసిన అప్పులుగాని, విత్తనాలుగాని, pump-sets గాని, Research గాని, వ్యవసాయాభివృద్ధి క్రిందకి వస్తుంది. భూమి అమ్మకంవరకూ sale of land క్రిందవస్తుంది. వ్యవసాయం అభివృద్ధిచేయడానికి సహాయం చేసే ప్రభుత్వ విధానంలో రెండు Acts వున్నాయి. Agricultural Loans యిచ్చేది ఒకటి, Land Improvement & loans యిచ్చేది ఒకటి. ఈ రెండూ వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించినవే. దీనిని తెలంగాణా Regional కమిటీవారు ఆలోచించాలి. Land Reforms భూమికి సంబంధించిన

వై తేమాత్రం రావుగాని అమ్మకం అయితే వస్తుంది. ఇప్పుడున్న పద్ధతి చూస్తే ఇది వ్యవసాయాభివృద్ధి అవుతుందిగాని మరొకటి కాదు. అందుచేత వ్యవసాయాభివృద్ధి క్రింద ఇది apply అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : List II లో 14 & 18 రెండూ విడిగావున్నాయి. The Honourable Minister for Revenue has pointed out with distinctions.

* శ్రీ డి. హనుమంతరావు : ఇందులో 1950 లో పర్వడిన Hyderabad Agricultural Loans Act ను, Hyderabad Land Improvement Act ను యీ శాసనం ద్వారా repeal చేయబడతాయి. ఇవి Regional Committee పెడ్యూలుకు సంబంధించినవి కనుక ఇవి repeal కాకపూర్వం Regional Committee కి for consideration కి పంపడం అవసరం. ఇదివరకు తెలింగాడాకు సంబంధించిన రెండు Acts repeal చేస్తూ Central Act చేస్తున్నారు. కనుక ఇవి అగ్రికల్చరూ, ల్యాండ్ అనే అంశాలలోకి పోకుండా Regional Committee కి పంపడానికి ఆశ్చర్యం యేమివుంది? కొంత అలస్యం అవుతుంది తప్ప వేరేమీ కాదు. అందుచేత Regional Committee కి దీనిని పంపించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : పంపించాలా లేదా అనే విషయమే మొన్న చెప్పాను. నాకు పంపించాలని మనస్సులో వుండవచ్చు. చర్చచేయవలసినదల్లా Constitution ప్రకారం వెళ్లాలా అక్కరలేదా అనేది. నేను మనవి చేసేది, "Land improvement and agricultural land is included as a separate item in the Constitution. The order of the President is made under Constitution Naturally the normal interpretation is that there is a distinction between the two. When the President used the Word 'agriculture' in the Order, it must be referred only to the definition of 'agriculture' in the Schedule of the Constitution and not otherwise. As there is a separation, I feel, Sir, and submit earnestly that this is a matter that need not go to the Regional Committee.

Mr. Speaker: I have to give a decision whether items 6 and 7 come under the Scheduled matters, viz., item

8 'agriculture'. It must be taken, not only presumed, that the Order of the President is made under the Constitution. There can be no other interpretation. So, we have to interpret everything strictly. There is no use of attributing motives this way or that way. The Ministry is as anxious about the improvement of Telangana as others also. It is not a question of motives. The Ministry bonafidely believes that it is not necessary. Otherwise they would themselves send. Now the opposition has raised this point that it should go before the Telangana Regional Committee or at least I must refer to the Governor if I am in doubt. I may say now that there are various items of 7th Schedule. 'Agriculture' is used in many places. For instance, taxes on agriculture, taxes on agricultural income duties in respect of succession of agricultural lands, estate duty in respect of agricultural land. In that way agriculture is used in different places for different purposes. Simply because it is 'agriculture', anything and everything cannot be brought under it. We could only think in terms of Items 14 and 18. Item 14 relates to 'agriculture'. Item 18 says 'land' — it specifically says — 'rights over land, Land Tenures' — because our friends will say Land Reforms will come under this also—relation of landlord and tenant and the collection of rent, transfer or alienation of agricultural land. But they have specifically said 'sale of agricultural land' so that it may not come under this. Therefore I take that here 'agriculture' is meant only as 14th item. Therefore there is no necessity of the Bill being sent either to the Telangana Regional Committee or to the Governor. They have taken special precaution, so that a portion of Item 18 is brought as Item 6. 'Transfer and alienation of agricultural land'. So they were very careful. They have left off Item 18 as it is. Item 18 includes only land improvement, and Agricultural Loans. So that has nothing to do with item 14. 'Agriculture' in item 8 only covers Item 18 and nothing else. But you may say what about the 'sale of agricultural land'. That is why they have taken out of

Item 18, this particular item 'transfer and alienation of agricultural land'. They have put it as separate item. Therefore, 'sale of agricultural land', though a part of Item 18 come under Telangana Regional Committee, because it is specifically brought; .. .. .

(శ్రీ వీలల్లమజ్జీ వేంకటేశ్వర్లు : Agriculture అంటే ఏవేవి వస్తాయంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ . చెప్పేశాను. అయిపోయింది.

I am not going to reopen it. ...and the other agriculture means only item 14. Therefore this Bill need not be referred to the Regional Committee as I have no doubt about it to be referred to the Governor. If I have a doubt, I shall refer it to the Governor. I have no doubt and so it need not to be referred to the Governor.

* శ్రీ పి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా ! దీనికి ఒకచేపద్ధతి. integration of laws పద్ధతి అయితే యిదేరకంగా జరుగుతుంది. కొన్ని ఆంధ్ర యాక్టుస్ ఉన్నాయి, కొన్ని మైదరాబాదు యాక్టుస్ ఉన్నాయి. ఈ రెండింటిని చదివి, రెండింటిలోని మంచి provisions తీసుకొని combine చేస్తున్నామంటే అది లేదు. ఇంతవరకు తెచ్చిన 20, 30 బిల్లులో ఆంధ్ర యాక్టును ఇక్కడ వర్తింప చేయడమూ, మైదరాబాదు యాక్టులోని కొన్ని provisions నయనా ఆంధ్రకు వర్తింప జేసినది లేదు.

Sri K. Venkata Rao : The reason why we are referring to Madras or Andhra Acts is that the Original Hyderabad Acts are in Urdu. You cannot translate an Urdu a sentence into an English sentence.

Original Hyderabad Acts అన్నీ ఉర్దూలో ఉన్నందున, వాటిలోని clauses తీసి ఈ బిల్లులో కలపడానికి వీలులేదు. కాని ఆ ideas తీసుకొనడం జరుగుతోంది. You cannot transcript an Urdu sentence into an English sentence. That is the difficulty. ఇప్పుడు నేను పెట్టిన రెండు బిల్లులోను మైదరాబాదు బిల్లులో ఉన్నటువంటి సంబంధాలు repeal చేసినప్పటికీ అమెండ్మెంట్స్ ద్వారా ఈ కొత్త బిల్లులో పెట్టడం జరుగుతోంది. ప్రత్యేక items నా speeches లో mention చేశాను. కాబట్టి మైదరాబాదు Acts లో మంచి మంచి provisions ఈ బిల్లులోకి తీసుకొనుట లేదనే వాదన సరైనదికాదు.

* శ్రీ పి. సుందరయ్య : అది డిపార్టుమెంటుద్వారా లైబ్రరీలో ఉన్న రెండు మూడు కాపీలు తీసుకొని తంటాలు పడుతున్నారు. ఆ Acts లో actual గా ఏమి ఉన్నదో, వాటిల్లోని best provisions ఈ బిల్లులోకి తీసుకొంటున్నారో లేదో, వేటిని తీసుకొంటున్నారో సభ్యులకు స్పష్టంగా తెలియవలసియున్నది. ప్రభుత్వం Integration అంటూ బిల్లు తీసుకువస్తున్నారు. అవి తెలంగాణాకు extend చేస్తున్నామని చెబుతారు. కాని detailed గా ఆ clauses ను study చేసి తెలుసుకొనుటకు వీలులేకుండా ఉన్నది ఈ పరిస్థితులలో సభ్యులు ఏమి చేయ గలరో మీరు, గవర్నమెంటు ఆలోచించవలసి యున్నది. ఆంధ్ర యాక్టును తెలంగాణాకు వర్తింపజేస్తున్నారు. 'The whole Act will extend to Telangana' అంటారు. ఆ యాక్టులో సవరణలు యిచ్చాలంటే ఏమీ తెలియుట లేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఆ ప్రాదేశికాదు అట్టల కాపీలు కొన్ని ఇక్కడ పెడతాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను వాటిని ప్రింటుచేసి యివ్వమని అడుగుటలేదు. మాకున్న difficulty చెబుతున్నాను. ఆంధ్ర ఆక్టులో కొన్ని క్లాజులకు అమెండింగ్ బిల్లు తెస్తే ఆ క్లాజెస్ వరకు మాత్రమే అమెండ్ మెంట్స్ తేవలసి యుంటుంది. మిగిలిన clauses మేరకు జోక్యం చేసుకొనుటకు వీలులేదు. కాని ఇప్పుడు జరుగు తున్న దేమంటే కావలిన clauses ను amend చేయకుండా ఆంధ్ర ఆక్టులో అన్ని clauses తెలంగాణాకు కూడ వర్తింపజేస్తున్నారు. Preamble లో 'ఆంధ్ర' ఉన్నచోట 'ఆంధ్రప్రదేశ్' అని చేర్చమంటున్నారు. 'ఆంధ్రప్రదేశ్' అని చేర్చి అందులోని clauses అన్నీ తెలంగాణాకు వర్తింపజేయడం జరుగుతోంది. ఆ 30 క్లాజులలో సవరణలు తేవడానికి వీలున్నదా అంటే వీలులేదంటున్నారు అది ఒక్క ఆంధ్ర పరియాకు అయితే ఆ ఒక్క క్లాజుకు మేము సవరణలు తేగలము గాని మొత్తం 30 క్లాజులు వర్తింపజేయాలంటే ప్రతి క్లాజు మేము చర్చించడానికి వీలులేకపోతే సవరణలు తేవడానికి వీలుండదు. ఉదాహరణకు, ప్రభుత్వం కొన్ని సవరణలు యిచ్చారు. ఆ సవరణలు లేకుండా "This Act extends to the whole of the State of Andhra Pradesh" అని 'ఆంధ్ర' ఉన్నచోటల్లా 'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' అని పెట్టమంటారనుకోండి. ఆ రకంగా అన్నప్పడు ఆంధ్ర Act లోని క్లాజులన్నీ తెలంగాణాకు కూడ వర్తిస్తాయి. ఏ ఒక్క క్లాజు చర్చించడానికి వీలు లేకుండా పోతున్నది. మిగిలిన క్లాజులకు పేరు మెన్షన్ చేసి చర్చించలేదని వారు అంటారు. ఆ argument ఎంతవరకు correct అంటే ఒక్క ఆంధ్ర area కు ఆ clause అమెండ్ చేస్తే వారి argument correct; గాని ఆ 30 క్లాజులు తెలంగా

చాకు వర్తింపజేస్తున్నప్పుడు ఆ క్లాజులన్నీ study చేసి improve చేయడానికి amendments యిచ్చే హక్కు మాకు ఉండాలి. సభ్యులకు ఉండవలసిన ఈ సౌకర్యమును గురించి మీరు (అగ్యంతులు), గవర్నమెంటు ఆలోచించాలి. ఈ హాసు ముందు ఇటువంటి బిల్లు తెచ్చేటప్పుడు ఆంధ్ర Acts లోని మంచి provisions, Hyderabad Acts లో ఉన్న మంచి provisions తీసికొని incorporate చేసి తీసుకువస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చును. కాని ప్రాదరాజాదు చట్టములలో ఇంకా కొన్ని మంచి provisions ఉన్నవని, యింకా కొన్ని క్లాజులకు సవరణలు యివ్వడానికి మాకు అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాము. అదేరకంగా ఆంధ్ర ఆస్తులలో కొన్ని క్లాజులు ఉండాలనుకున్నా, అవన్నీ తెలంగాణాకు వర్తింప జేస్తున్నారు కాబట్టి, అందులో కొన్నింటిని తొలగించడం అవసరం అనుకొంటాను. అది లేకుండా integration అనే పేరుతో 'ఆంధ్ర' అని ఉన్నచోట 'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' అని పెట్టినంతమాత్రాన integration కాదు. ఆంధ్ర ఆస్తులలోని clauses అన్నీ తెలంగాణా ప్రాంతానికి వర్తింపజేస్తామంటే అది సరైన పద్ధతికాదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఈ Acts integration కు కాబినెట్ సబ్-కమిటీ ఒకటి ఉన్నది. అందులో తెలంగాణ, ఆంధ్ర ప్రాంతాల మంత్రులున్నారు. తెలంగాణా ఆఫీసర్లు, ఆంధ్ర ఆఫీసర్లుకూడా ఆ కమిటీ సమావేశాలలో కూర్చోని చర్చించిన తరువాతనే final గా cabinet approve చేస్తుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : తెలంగాణా, ఆంధ్ర ఆఫీసర్లు కూర్చోని చర్చిస్తే కాదు. తెలంగాణా ఆంధ్ర ప్రాంతాల శాసన సభ్యులు కూర్చోని చర్చించాలి. ఒక్క ఆఫీసర్లు level లోను, మంత్రివర్గం level లోను చర్చిస్తే చాలదు. అందు వల్ల కొన్ని రోజులు అలస్యం అయినా, ఒక సెలెక్టుకమిటీని వేయండి. ఈ ఇంటెగ్రేషన్ బిల్స్ అన్నీ ఆ కమిటీకి పంపించండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! నేను ఒక విషయం మనవి చేస్తాను, అసలు, కాంప్రహెన్సివ్ గా వీటికి సంబంధించి ఒక పెద్ద బిల్లు రావాలి. ఈ లోపలే తొందరగా బిల్స్ అన్నీ ఇంటిగ్రేట్ చేయమని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ప్రోప్జెస్తున్నారు. ఈ ఇంటిగ్రేషన్ టూర్నినీటరీ, ఇది చేయకపోతే, ఇచ్చినటువంటి ఆర్డర్స్ ప్రాక్టోర్లలో ఇంఫ్యూజ్ చేయటానికి వీలుకలిగే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి కనుక, యీ చిన్నబిల్లులన్నీ కలిపి ఒకే పేరుతోటి, ఇంటిగ్రేట్ చేసుకోక తప్పటం లేదు. కాంప్రహెన్సివ్ గా బిల్లువచ్చినప్పుడు, కావాలంటే దానిని సెలెక్టు కమిటీకి వేద్దాము. వివరంగా డిస్కుస్ చేద్దాము. ఇంప్రూవ్ చేద్దాము.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి : అధ్యక్షా ! మంత్రిగారు “కాంప్రహెన్సివ్ గా ఒక బిల్లు తీసుకు వస్తాము. అప్పుడన్నీ చర్చించుకొందాము” అని అంటున్నారు ఇప్పుడు యీ బిల్లులన్నీ తెలంగాణా పార్లమెంటానికి ఎక్స్ ప్రెజెంట్ చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ వెంటనే అమలులోకి వస్తున్నాయి. కాని మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి పెద్ద బిల్లు రావటానికి ఎంత కాలం పడుతుందో తెలియదు. దానిని ప్రభుత్వం ఇమీడియట్ గా తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇమీడియట్ గా చేయలేము. It is a question of faith. “తెలంగాణాకు ఒక మినిస్ట్రీ పనిచేస్తోంది, సక్రమంగా చేస్తున్నారా లేదా” అన్నది కంట్రీలో మనమీద ఉండే ఫెయిత్ మీద ఆధారపడిఉంది. We claim that faith and we have to proceed on that basis. ప్రతిదానికి సస్పెషన్ తో ఉంటే, యీ రాజ్యాన్ని పరిపాలన చేయటం అసంభవమైన విషయము మేము మనస్ఫూర్తిగా, యీ రెండు ఫరియాన్ కు ఒకే రకమైనటువంటి ఒకటే న్యాయానికి సంబంధించి, ఒకే రూల్ ఆఫ్ లా క్రింద యీ వ్యవహారమంతా చేద్దామనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాము. దాని మీద ఫెయిత్, ఉన్నవారికి ఉంది లేనివారికి లేదు. మార్షల్ లెజిస్లేషన్ యాక్టు, 1828, రెవిన్యూ యెంబె జల్ మెంటు గురించి లీగల్ గా చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడి యీ ఇంటిగ్రేషన్ తొందరగా చేయటం జరిగింది. నేను “త్వరలో కాంప్రహెన్సివ్ గా యీ ల్యాండ్ రెవిన్యూకు సంబంధించి ఒక బిల్లు తీసుకు రావటం జరుగుతుంది”దని ప్రామిస్ చేసి ఉన్నాను. ఆ బిల్లు వచ్చినప్పుడు మనం డిటెయిల్డ్ గా చర్చించుకోవచ్చును. అప్పుడు కావాలంటే సెలెక్టు కమిటీకి దానిని పంపి, మనమంతా వివరంగా చర్చించుకొని, నిర్ణయాలు చేసుకోవచ్చునని నేను చెప్పాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నేను యీ ఒక్క బిల్లు గురించి మాత్రమే చెప్పటం లేదు. ఇప్పుడు మనం అనేక చట్టాలను ఇంటిగ్రేట్ చేయబోతున్నాము. ఇప్పుడు వీటిని ఆంధ్ర, తెలంగాణా మంత్రిలు, ఆంధ్ర తెలంగాణా ఆఫీసర్లు కలిసి చర్చించుకొని, ఇంటిగ్రేట్ చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు గవర్న మెంట్ లెవెల్ లో, మంత్రిల లెవెల్ లో, ఆఫీసర్స్ లెవెల్ లో ఆ బిల్స్ చర్చించబడితే చాలుతుందా అని అడుగుతున్నాను. అవి మంత్రిల లెవెల్ లో చర్చిస్తే చాలదు. అసెంబ్లీ లెవెల్ లో, అసెంబ్లీ సభ్యుల లెవెల్ లో చర్చించబడి, వాటిని ఇంటిగ్రేట్ చేయాలి. కాబట్టి యీ అసెంబ్లీ సభ్యులనుండి ఒక కమిటీ వేసి, యీ బిల్లులన్నీ ఆ కమిటీకి పంపించాలి. మనం సోమవారం తీసుకోబోయే బిల్లులు చిన్నవి కావు. అవి ఏవో టెంపరరీ బిల్లులు కావు. ఆ చట్టాలను ఎక్స్ ప్రెజెంట్ చేయటంవల్ల ఇమీడియట్ గా చాలా సీరియస్ మార్పులు జరుగుతాయి, కాబట్టి మనం ఎక్స్ ప్రెజెంట్ చేయబోయే

యాక్టులలోని ప్రతి సెక్షన్ మనం చర్చిస్తామా లేదా అన్న పాయింట్ నేను ఇది వరకే రైజ్ చేశాను. కాబట్టి ఈ బిల్లులను మనం సెలెక్టు కమిటీకి పంపించి, అక్కడ సాఫీగా చర్చిస్తే, తేలిగ్గా అంగీకరించటానికి వీలుగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వం మెజారిటీ స్టీమ్ రోల్ చేస్తున్నదనే ఫీలింగ్ కూడ లేకుండా పోయేదానికి వీలుగా ఉంటుందని నా పాయింట్.

శ్రీ పి. నరసింగరావు : అధ్యక్షా ! ఇందులో కొన్ని డిఫెక్టుస్ ఉన్నాయండి. మంత్రిగారు యీ మద్రాసు రెవిన్యూ మాల్యరైజేషన్ రెగ్యులేషన్స్ ప్రకారంగా రెవిన్యూ ఎంజిజిల్ మెంట్ జరిగినట్లుంటే, దానిని రెగ్యులేట్ చేయటం కోసం ఇది చాలా అవసరమని అన్నారు. కాని ప్రొదరాబాదు లాండ్ రెవిన్యూ యాక్టులో కూడ దీనికి సంబంధించి నిబంధనలున్నవి. ఈ రిషీలింగ్ యాక్టులో ఆ యాక్టు చేర్చలేదు. కాబట్టి ఇది ప్రీవైల్ అవుతుందా, అది ప్రీవైల్ అవుతుందా, అని అడుగుతున్నాను. ఏది రిషీల్ చేయవలసి ఉంటుందో శ్రద్ధగా ఆలోచించి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి డిఫెక్టుస్ కూడ ఉన్నవి. ప్రొదరాబాదు లాండ్ రెవిన్యూ యాక్టులో ఏదైతే కాంప్రెహెన్సివ్ యాక్టు ఉన్నదో, దానిలో ఏ ఏ సెక్షన్స్ ఎఫెక్టు అవుతాయి, ఏవేవి రిషీల్ అవుతాయి అన్నది ఆలోచించ వలసిన విషయము. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Madras Survey and Boundaries (Andhra Pradesh Extension and Amemdnt) Bill, 1958, be read a first time.”

The motion was adopted.

Sri K. Venkata Rao : I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 be read a second time.”

Mr. Speaker : The question is:

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 be read a second time.”

The motion was adopted.

CLAUSES 2 to 7

Mr. Speaker : The question is :

“That clauses 2 to 7 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2 to 7 were added to the Bill.

Mr. Speaker : The question is :

“That clause 1 stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause I was added to the Bill.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Preamble stands part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Venkata Rao : Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Laws Bill 1958 be read a third time and passed.”

Mr. Speaker : Motion moved.

* శ్రీ పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా! ఇప్పుడు ఇవన్నీ కలిపి ఒకే చట్టంగా పాస్ చేస్తున్నాము. ఆ యాక్టులో ఏమి ఉన్నదో మంత్రిగారు పూర్తిగా చెప్పలేదు. అందులో ఏమి ఉన్నదో తెలియకుండానే మనం దానిని పాస్ చేయటం జరుగుతున్నది. ఇట్లాంటి చట్టాలన్నీ కలిపి ఒకే చట్టం తీసుకొచ్చేవాటిని సెలక్టు కమిటీతో పెట్టి చర్చించి, పాస్ చేసే ప్రొసీజర్ ఒకటి మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉన్నది. అంతేగాని, ఇంత హవుస్ లో ఒకేతడవ పాస్ చేసినటువంటి ఇన్ స్టెన్ సెస్ నాకు జ్ఞాపకంలేదు. కాబట్టి అదే ప్రొసీజర్ ఇక్కడ కూడా అమలు జరుపవలసి ఉన్నది అందుచేత రేపు తీసుకువచ్చే బిల్లులను మేము సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయాలనే సూచన ఇచ్చే అవకాశం కలుగజేయకుండా ప్రభుత్వమే వాటిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించుటకు ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడే వాటిలో మంచిచెడులు ఏమి ఉన్నవో పరిశీలించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇది ఏమీలేకుండా ఇంత హడావుడిగా బిటిని పాస్ చేయటానికి వెంకటరావుగారు పూనుకొన్నారు. ఎందు వల్ల పూనుకొన్నారో తెలియదు. ఇక ముందైతే ఇటువంటి బిల్లులు వచ్చినప్పుడు

వాటిని సెలక్టు కమిటీకి పంపే ప్రొవిజన్ ఉండాలని నేను మంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : అధ్యక్షా ! ఈ బిల్లులు ఫిబ్రవరిలో సబ్మిట్ అయి, యీ హవుస్ కు వచ్చాయి. 5 నెలలు యీ హవుస్ లో వెండింగ్ లో ఉన్నాయి. వాటిని ఇవాళ కొత్తగా తీసుకువచ్చి యీ హవుస్ లో పెట్టలేదు. ఎక్కడైనా ఏమైనా, ఇంపార్టుంట్ మేటర్స్ ఉంటే, తప్పకుండా అవి సెలక్టు కమిటీకి వెళ్లటానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు; గవర్నమెంటుకు కూడా అభ్యంతరం లేదు. ఇవి ఫార్మల్ మేటర్స్ గనుక, సభ్యులు అంత ప్రెషర్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ విల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు : నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే, అనేక చట్టాలు ఒకే బిల్లుద్వారా మనం రేటిఫై చేయబోతున్నాము. అట్లాంటివి సెలక్టు కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టరు స్పీకరు : బిల్స్ ఒకసారే వస్తే కష్టమంటున్నారు అదంతా బిజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో చూసుకోవచ్చును.

The question is :

“That the Andhra Pradesh Extension and Amendment of Bill 1958 be read a third time and passed.”

The motion was adopted.

మిస్టరు స్పీకరు : ఈ సభ సోమవారం ఉదయం 10 గంటలవరకు వాయిదా వేయడమైనది.

*The House then adjourned till Ten of the clock
on Monday, the 7th July 1958.*

